

EIROPAS KOPIENU KOMISIJA

Briselē, 2.3.2006
COM(2006) 80 galīgā redakcija

2006/0026 (CNS)

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMAM

par Alpu Konvencijai pievienotā to Protokola par augsnes aizsardzību, Protokola par enerģētiku un Protokola par tūrismu noslēgšanu Eiropas Kopienas vārdā

(iesniegusi Komisija)

PASKAIDROJUMA RAKSTS

1. PRIEKŠVĒSTURE

Daudzām vides problēmām ir pārrobežu raksturs, un to efektīvai risināšanai ir nepieciešama starptautiska sadarbība. Šā iemesla dēļ EK Līguma 174. pantā ir noteikts, ka viens no Eiropas Kopienas (EK) politikas galvenajiem mērķiem attiecībā uz vidi ir starptautiskā līmenī veicināt pasākumus reģionālu vides problēmu risināšanai.

Eiropas Komisija atbalsta mērķi veicināt augsta līmeņa vides aizsardzību, un to panāk, ņemot vērā situāciju daudzveidību dažādos reģionos. Tā kā Alpu reģions no ekoloģiskā viedokļa ir ļoti jutīgs apgabals, EK tam jāpievērš lielāka uzmanība un, izmantojot atbilstošu pieeju, jārisina ar to saistītās problēmas. Ar Sestās vides rīcības programmas¹ prioritārajām jomām (klimata pārmaiņas, daba un bioloģiskā daudzveidība, veselība un dzīves kvalitāte, kā arī dabas resursi un atkritumi) saistīto jautājumu risināšanu kalnu reģionos var veicināt un pastiprināt ar starptautisku aktu palīdzību.

Konvenciju par Alpu aizsardzību („Alpu konvenciju”) Eiropas Kopiena parakstīja 1991. gada 7. novembrī Zalcburgā, ar Padomes 1996. gada 26. februāra Lēmumu 96/191/EK² Kopiena šo konvenciju ratificēja, un tā stājās spēkā 1998. gada 4. aprīlī. Pārējās konvencijas puses ir Austrija, Francija, Itālija, Lihtenšteina, Monako, Slovēnija, Šveice un Vācija.

Padomes lēmuma pamatojums joprojām ir spēkā. Tas ir šāds:

- (1) *Konvencijas noslēgšana ietilpst Kopienas dalībā ar vides aizsardzību saistītajās starptautiskajās darbībās, kas ieteiktas (...) Eiropas Kopienų Piektojā vides rīcības programmā (1992), un*
- (2) *Alpu aizsardzība ir nopietns izaicinājums visām dalībvalstīm Alpu reģiona ekonomisko, sociālo un ekoloģisko problēmu pārrobežu rakstura dēļ.*

Saskaņā ar Alpu Konvencijas 2. panta 2. un 3. punktu konkrētus pasākumus izvirzīto mērķu sasniegšanai nosaka dažādos protokolos. Ratificējot Alpu Konvenciju, EK ir apņēmusies izpildīt šīs konvencijas uzliktās saistības. Konvencijas protokolu ratificēšana atbilst Eiropas Kopienas vides politikas pamatprincipiem; jo īpaši EK Līguma 174. panta 4. punktā ir skaidri noteikta nepieciešamība pēc starptautiskas sadarbības vides jomā. Protokolu ratificēšana atbilst arī Sestajai vides rīcības programmai. Visbeidzot, Alpu Konvencija un to papildinošie protokoli nodrošina pamatu ilgtspējīgai attīstībai, kas balstīta uz subsidiaritātes, preventīvu darbību un sadarbības principa, kā arī principa, atbilstoši kuram par videi nodarīto kaitējumu maksā piesārņotājs. Šie principi ir piemēroti EK politikas izstrādē.

---

¹ OV L 242, 10.9.2002., 1. lpp.

² OV L 61, 12.3.1996., 31. lpp.

Konvencija nepārprotami iekļaujas EK vides politikas satvarā, kā norādīts EK Līguma 174. pantā. Konvencijas protokolus var uzskatīt par pasākumiem, ar kuru palīdzību nodrošina konvencijas izpildi. Lai gan ikviens no šiem protokoliem ir starptautiska vienošanās, tie visi izriet no Alpu Konvencijas. Visi šie protokoli attiecas galvenokārt uz vides aspektiem. Tāpēc tie jāuzlūko vides aspektā, un tiem ir jābūt vienotam tiesiskajam pamatam, ko veido EK Līguma 174. pants un turpmākie panti, pat ja tie attiecas uz konkrētiem mērķiem.

Alpu Konvencijas dalībvalstis ir parakstījušas visus šos protokolus. Austrija, Vācija, Francija, Slovēnija un Lihtenšteina protokolus ir ratificējušas, un tie šajās valstīs ir stājušies spēkā. Itālijā un Šveicē pašlaik notiek darbs, lai varētu ratificēt šos protokolus.

2. KOPIENA UN PROTOKOLI

Eiropas Kopiena nesen parakstīja Protokolu par augsnes aizsardzību, Protokolu par enerģētiku un Protokolu par tūrismu³. Pēc šo triju protokolu parakstīšanas Eiropas Kopienai tie ir jāratificē. Eiropas Komisija jau ir pieņēmusi priekšlikumu attiecībā uz Protokola par transportu parakstīšanu; tas vēl jāparaksta Padomei. Protokolu par teritorijas plānošanu un ilgtspējīgu attīstību, Protokolu par lauksaimniecību kalnu apgabalos un Protokolu par dabas aizsardzību Eiropas Kopiena jau ir parakstījusi. Protokola par strīdu izšķiršanu un Protokola par kalnu mežiem parakstīšanu izskatīs vēlāk.

a) Protokols par augsnes aizsardzību

Alpu Konvencijas Protokolā par augsnes aizsardzību ir sniegtas vairākas stingras norādes attiecībā uz augsnes aizsardzību atbilstoši Komisijas iecerēm par augsnes aizsardzības stratēģiju⁴ un Eiropas Parlamenta rezolūcijai⁵ par to. Viens no galvenajiem mērķiem, kas izklāstīti minētā protokola 1. pantā, ir augsnes daudzfunkcionālās nozīmes saglabāšana ilgtspējīgas attīstības perspektīvā. Tas nozīmē, ka ir jānodrošina ilgtspējīgs augsnes ražīgums atbilstoši tās dabiskajām funkcijām (dzīvības pamats un cilvēka, dzīvnieku un augu dzīves telpa, dabas un ainavu būtisks elements, ekosistēmas daļa un ģenētiskais resurss), augsnes kā dabas un kultūras vēstures fonda funkcijām un augsnes izmantojumam lauksaimniecībā un mežsaimniecībā, urbanizācijā un ar tūrismu saistītās darbībās, cita veida ekonomiskā izmantojumā, transporta un infrastruktūras jomā, kā arī atbilstoši augsnes izmantojumam par izejvielu avotu.

Parakstot protokolu, tiktu sniegts ieguldījums atbilstošu pasākumu īstenošanā valsts un reģionu mērogā, jo, izvēloties kādu augsnes aizsardzības stratēģiju, ir jāņem vērā reģionālo un vietējo apstākļu būtiskās atšķirības Alpu reģionā. Ņemot vērā to, ka saskaņā ar Padomes secinājumiem par integrētu augsnes aizsardzību⁶ šajā jomā ir jābūt panāktai virzībai, minētā protokola ratificēšana būtu konkrēts pasākums Kopienas stratēģijas nostiprināšanai. Kopienas politikā augsnes aizsardzības jomā faktiski var iekļaut vairākus minētā protokola elementus, piemēram, prasības attiecībā uz augsnes monitoringu, erozijas, applūšanas un zemes

³ OV L 337, 22.12.2005., 27. lpp.

⁴ KOM(2002)179 „Ceļā uz tematisku stratēģiju augsnes aizsardzībai”.

⁵ OV C 87 E, 7.4.2004., 395. lpp.

⁶ 2002. gada 25. jūnija Vides padome.

nogrūvumu riska zonu noteikšanu, piesārņoto vietu uzskaiti, kā arī saskaņotu datu bāzu izveidi.

Tomēr Komisija ierosina sagatavot deklarāciju par 12. panta 3. punktu Protokolā par augsnes aizsardzību, kas attiecas uz notekūdeņu dūņu izmantošanu un būtu jāinterpretē, ņemot vērā Padomes Direktīvu 86/278/EEK par vides, jo īpaši augsnes, aizsardzību, lauksaimniecībā izmantojot notekūdeņu dūņas⁷. Eiropas Komisija uzskata, ka dūņām var būt vērtīgas agronomiskās īpašības un ka tās var izmantot lauksaimniecībā, ja vien to dara pareizi. Dūņas var izmantot, ja tajās ir augsnei un kultūraugiem vērtīgas barības vielas. To izmantošana nedrīkst pasliktināt augsnes un lauksaimniecības produktu kvalitāti, kā tas noteikts minētās direktīvas 7. apsvērumā, nedz arī izraisīt kaitīgu iedarbību uz cilvēku (tieša vai netieša ietekme uz cilvēka veselību), dzīvniekiem, augiem un vidi, kā noteikts minētās direktīvas 5. apsvērumā un 1. pantā. No nelielām reģiona komunālo notekūdeņu attīrīšanas iekārtām iegūtas dūņas ir salīdzinoši mazāk bīstamas.

Priekšlikums citai deklarācijai attiecas uz Protokola par augsnes aizsardzību 17. panta 2. punktu. Šis pants jāinterpretē tā, lai nodrošinātu to, ka atkritumu apsaimniekošanas plānus atkritumu un atliekvielu priekšapstrādei, apstrādei un apglabāšanai sagatavo un īsteno tādā veidā, lai novērstu augsnes piesārņošanu un nodrošinātu to atbilstību ne tikai vides standartiem, bet arī sabiedrības veselības prasībām.

Attiecībā uz 19. panta 2. punktu un 21. panta 2. punktu deklarācijā ir ierosināts, ka vienotajai novērošanas sistēmai vajadzētu būt pēc iespējas labāk savietojamai ar Zemes novērošanas sistēmu globālo tīklu (*GEOSS*) un tajā jāņem vērā dalībvalstu izveidotā datu bāze atbilstīgi EK tiesību aktiem par novērošanu, datu vākšanu un metadatiem. Zemes novērošanas sistēmu izmantošanā ietilpst gaisa, ūdens un zemes mērījumu veikšana uz zemes, no gaisa vai no kosmosa. Agrāk šos elementus novēroja katru atsevišķi, bet pašlaik ir izplatīta prakse skatīt tos kopumā un pētīt to mijiedarbību. *GEOSS* ir iecerēts kā izklidēta sistēmu sistēma, kuras pamatā būtu pašreizējie vienotie centieni panākt jau ieviesto novērošanas un datu apstrādes sistēmu kopdarbību, kas funkcionētu atbilstīgi attiecīgajām pilnvarām; šī sistēma ikvienam likumīgam lietotājam visā pasaulē sniegtu aktuālus, derīgus un precīzus datus, informāciju, produktus un pakalpojumus.

b) Protokols par enerģētiku

Ar Sesto vides rīcības programmu⁸ Eiropas Kopiena apņemas novērst ar klimata pārmaiņām saistītās problēmas un veicināt dabas resursu ilgtspējīgu apsaimniekošanu un izmantošanu. Ir jāveic īpaši pasākumi, lai paaugstinātu enerģijas izmantošanas efektivitāti, sekmētu atjaunojamās enerģijas izmantošanu un nodrošinātu ar klimata pārmaiņām saistīto aspektu iestrādi citās politikas jomās.

Protokolā par enerģētiku puses ir vienojušās veikt attiecīgus pasākumus energotaupības, enerģijas ražošanas, transporta, piegādes un izmantošanas jomā, lai radītu ilgtspējīgai attīstībai piemērotus apstākļus.

---

⁷ OV L 181, 4.7.1986., 6. lpp.

⁸ OV L 242, 10.9.2002., 1. lpp.

Protokola noteikumi atbilst Kopienas politikai⁹, un šā protokola ratificēšana nostiprinātu pārrobežu sadarbību ar Šveici, Lihtenšteinu un Monako. Tas palīdzētu nodrošināt to, lai partneriem reģionos būtu tādi paši mērķi kā Eiropas Kopienai, un to, lai šādas iniciatīvas attiektos uz visu Alpu ekoloģisko reģionu. Eiropas Kopiena ir iesaistījusies virknē vides politikas iniciatīvu, kuras reģionu mērogā varētu veicināt un ir jāveicina tādiem attiecīgiem (starp-)valdību instrumentiem kā Alpu Konvencija.

ANO Vispārējā konvencijā par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) un Kioto protokolā ir paredzēts, ka visas konvencijas puses izstrādā, īsteno, publicē un regulāri atjaunina valsts un reģionālas programmas, kas ietver pasākumus klimata pārmaiņu seku mazināšanai, risinot jautājumus saistībā ar visu Monreālas protokolā neiekļauto siltumnīcefekta gāzu antropogēnām emisijām, iedalot tās pēc to avotiem, un ar attiecīgo gāzu piesaisti. Pusēm jāveic pasākumi, kas veicina atbilstošu pielāgošanos klimata pārmaiņām. EK un tās dalībvalstis, Šveice, Lihtenšteina un Monako ir *UNFCCC* un Kioto protokola puses. Alpu Konvencijas protokoli, jo īpaši Protokols par enerģētiku, ir vērsti uz nepieciešamību mazināt nenovēršamas klimata pārmaiņas un pielāgoties tām.

Tomēr Komisija ierosina ieviest atrunu attiecībā uz Protokola par enerģētiku 9. pantu, kurā ir aplūkoti ar kodolenerģiju saistīti jautājumi. Ciktāl tas skar EK, šādas prasības ir noteiktas Eiropas Atomenerģijas kopienas (*EURATOM*) dibināšanas līgumā. Lēmuma, ar kuru ratificēta Alpu Konvencija, pamatā ir nevis *EURATOM* Līgums, bet gan tieši EK Līgums. Lēmumam, ar kuru atļauj ratificēt minēto protokolu, būs tas pats tiesiskais pamats. Tādējādi, kad Eiropas Kopienā stāsies spēkā Protokols par enerģiju, Kopienai nebūs saistošs tā 9. pants.

c) Protokols par tūrismu

Lielākajā Alpu reģiona daļā tūrisms no ekonomikas viedokļa ir ārkārtīgi svarīga nozare, kas ir cieši saistīta ar tūrisma ietekmi uz vidi un vietējo sabiedrību un atkarīga no tās. Vairums tūristu ierodas no vietām, kas atrodas ārpus kalnu reģiona; viņi sniedz lielāko ieguldījumu dzīvotspējīgas ekonomikas un līdz ar to pastāvīga iedzīvotāju skaita uzturēšanā. Tomēr, tā kā šis kalnu reģions ir unikāls un ekoloģiski ļoti jutīgs apgabals, ir ārkārtīgi svarīgi saglabāt līdzsvaru starp ekonomiskajām interesēm, vietējo iedzīvotāju vajadzībām un vides aspektiem, lai tādejādi nodrošinātu ilgtspējīgu reģiona attīstību.

Minētā protokola vispārīgais mērķis ir veicināt ilgtspējīgu tūrismu, jo īpaši nodrošinot to, ka tūrisma attīstības un pārvaldības plānos ir ņemta vērā tā ietekme uz vidi. Šā mērķa sasniegšanai protokolā ir paredzēti īpaši noteikumi un ieteikumi, ko var izmantot kā instrumentus, lai stiprinātu vides aspektu iestrādi ar tūrismu un jo īpaši tā kvalitatīvu attīstību saistītu jauninājumu un izpētes, uzraudzības un apmācības, pārvaldības instrumentu un stratēģiju, plānošanas un apstiprināšanas procedūru risinājumos.

---

⁹ KOM(97)599 galīgais „Baltā grāmata par Kopienas stratēģiju un rīcības plānu“; KOM(2002)321 galīgais. Galīgais ziņojums par Zaļo grāmatu „Ceļā uz energoapgādes drošības stratēģiju Eiropā”; OV L 283, 27.10.2001., 33. lpp. Direktīva 2001/77/EK par tādas elektroenerģijas pielietojuma veicināšanu iekšējā elektrības tirgū, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus; OV L 1, 4.1.2003., 65. lpp. Direktīva 2002/91/EK par ēku energoefektivitāti; OV L 176, 15.7.2003., 29. lpp. Lēmums Nr. 1230/2003/EK, ar ko pieņem daudzgadu programmu par rīcību enerģijas jomā: „Saprātīga enerģija Eiropai” (2003. līdz 2006. gadam).

Nesen pieņemtajā darba dokumentā „Kopienas pasākumi, kas ietekmē tūrismu”¹⁰ ir skaidri norādīts plašais to ES politisko iniciatīvu un Kopienas tiesību aktu spektrs, kas tieši vai netieši attiecas uz Eiropas un starptautisko tūrismu.

Komisijas paziņojuma par „Eiropas tūrisma ilgtspējības pamatnostādņēm”¹¹ mērķis ir uzsākt īstenot Programmu 21 par Eiropas tūrisma ilgtspējību, lai saskaņoti risinātu problēmas, aktīvi piedaloties visām ieinteresētajām pusēm gan Eiropas, gan vietējā mērogā. Komisija atzīst arī to, ka noteiktos ģeogrāfiskajos apgabalos, piemēram, Alpos, ir jāsaskaras ar specifiskām papildu problēmām.

Tūrisms arvien vairāk kļūst par pasaules mēroga fenomenu, tomēr pamatā tas paliek vietējās un reģionālās atbildības sfērā. Alpu Konvencija un tās Protokols par tūrismu kopā ar pārējiem protokoliem, kas var ietekmēt tūrisma nozari, ir pamatinstrumenti ieinteresēto pušu ieguldījuma stimulēšanai un koordinēšanai reģionālā un vietējā mērogā, lai ilgtspējību padarītu par galveno dzinuli Alpu reģiona tūrisma piedāvājuma kvalitātes uzlabošanai.

Protokola ratificēšana būtu jaudīgs politisks signāls Alpu reģionam un kalnu reģioniem vispār, kā arī konkrēts solis, turpinot Pasaules sammita par ilgtspējīgu attīstību, Starptautiskā ekotūrisma gada (2002) un Programmas 21 par Eiropas tūrisma ilgtspējību iestrādes.

3. SECINĀJUMI

Alpu Konvencija¹² un tās protokoli ir instrumenti, kas dod Eiropas Kopienai iespēju nostiprināt vides aizsardzību plašā, ļoti jutīgā pārrobežu apgabalā. Eiropas Kopiena ir apņēmusies sasniegt minētajā konvencijā un protokolos izvirzītos mērķus. Minēto protokolu parakstīšana¹³ bija nepārprotams šīs apņemšanās apliecinājums. Ratificējot šos protokolus, Eiropas Kopiena uzsvērtu savus centienus veicināt ilgtspējīgu attīstību šajā nozīmīgajā kalnu reģionā.

---

¹⁰ SEK(2004)24.

¹¹ KOM(2003)716.

¹² OV L 61, 12.3.1996., 31. lpp.

¹³ OV L 337, 22.12.2005., 27. lpp.

Priekšlikums

PADOMES LĒMUMAM

par Alpu Konvencijai pievienotā to Protokola par augsnes aizsardzību, Protokola par enerģētiku un Protokola par tūrismu noslēgšanu Eiropas Kopienas vārdā

EIROPAS SAVIENĪBAS PADOME,

ņemot vērā Eiropas Kopienas dibināšanas līgumu un jo īpaši tā 175. panta 1. punktu, 300. panta 2. punkta pirmās daļas pirmo teikumu un 300. panta 3. punkta pirmo daļu,

ņemot vērā Komisijas priekšlikumu¹⁴,

ņemot vērā Eiropas Parlamenta atzinumu¹⁵,

tā kā:

- (1) Konvenciju par Alpu aizsardzību („Alpu Konvenciju”) Eiropas Kopienas vārdā noslēdza ar Padomes 1996. gada 26. februāra Lēmumu 96/191/EK¹⁶.
- (2) Ar Padomes 2005. gada 2. decembra Lēmumu 2005/923/EK Padome nolēma Eiropas Kopienas vārdā parakstīt Protokolu par augsnes aizsardzību, Protokolu par enerģētiku un Protokolu par tūrismu, kas pievienoti Alpu Konvencijai.¹⁷
- (3) Protokoli ir būtisks solis Alpu Konvencijas īstenošanā, un Eiropas Kopiena ir apņēmusies sasniegt šīs konvencijas mērķus.
- (4) Ar Alpiem saistīto ekonomisko, sociālo un ekoloģisko pārrobežu problēmu risināšana šajā ārkārtīgi jutīgajā apgabalā joprojām ir būtisks politisks izaicinājums.
- (5) Alpu reģionā ir jāveicina un jānostiprina Kopienas politikas īstenošana, jo īpaši Sestās vides rīcības programmas¹⁸ prioritārajās darbības jomās.
- (6) Viens no galvenajiem Protokola par augsnes aizsardzību mērķiem ir augsnes daudzfunkcionālās nozīmes saglabāšana ilgtspējīgas attīstības perspektīvā. Ir jānodrošina ilgtspējīgs augsnes ražīgums atbilstoši tās dabiskajām funkcijām, augsnes kā dabas un kultūras vēstures fonda funkcijām un augsnes izmantojumam lauksaimniecībā un mežsaimniecībā, urbanizācijā un ar tūrismu saistītās darbībās, cita veida ekonomiskā izmantojumā, transporta un infrastruktūras jomā, kā arī atbilstoši augsnes izmantojumam par izejvielu avotu.

---

¹⁴ OJ C [...], [...], p. [...].

¹⁵ OJ C [...], [...], p. [...].

¹⁶ OV L 61, 12.3.1996., 31. lpp.

¹⁷ OV L 337, 22.12.2005., 27. lpp.

¹⁸ OV L 242, 10.9.2002., 1. lpp.

- (7) Izvēloties kādu augsnes aizsardzības stratēģiju, ir jāņem vērā reģionālo un vietējo apstākļu būtiskās atšķirības Alpu reģionā. Protokols par augsnes aizsardzību varētu palīdzēt īstenot attiecīgus pasākumus valsts un reģionālā mērogā.
- (8) Protokola prasības, piemēram, attiecībā uz augsnes monitoringu, erozijas, applūšanas un zemes nogruvumu riska zonu noteikšanu, piesārņoto vietu uzskaiti un saskaņotu datu bāzu izveidi, var būt nozīmīgi Kopienas politikas elementi augsnes aizsardzības jomā.
- (9) Protokolā par enerģētiku ir paredzēts veikt attiecīgus pasākumus energotaupības, enerģijas ražošanas, tostarp atjaunojamās enerģijas popularizēšanas, transporta, piegādes un izmantošanas jomā, lai radītu ilgtspējīgai attīstībai piemērotus apstākļus.
- (10) Protokola par enerģētiku noteikumi ir saskaņā ar Sesto vides rīcības programmu par klimata pārmaiņu radīto problēmu novēršanu un dabas resursu ilgtspējīgas apsaimniekošanas un izmantošanas veicināšanu. Protokola noteikumi ir saskaņā arī ar Kopienas enerģētikas politiku¹⁹.
- (11) Protokola par enerģētiku ratificēšana stiprinātu pārrobežu sadarbību ar Šveici, Lihtenšteinu un Monako. Tas palīdzētu nodrošināt to, lai partneriem reģionos būtu tādi paši mērķi kā Eiropas Kopienai, un to, lai šādas iniciatīvas attiektos uz visu Alpu ekoloģisko reģionu.
- (12) Eiropas enerģētikas tīklam (*TEN-E*) ir jāpiešķir prioritāte un *TEN-E* pamatnostādnes²⁰ paredzētie saskaņošanas un īstenošanas pasākumi jāpiemēro, izstrādājot jaunus pārrobežu savienojumus, jo īpaši augstsprieguma līnijas.
- (13) Eiropas Kopiena, tās dalībvalstis, Šveice, Lihtenšteina un Monako ir ANO Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām (*UNFCCC*) un Kioto protokola puses. *UNFCCC* un Kioto protokolā ir paredzēts, ka visas to puses izstrādā, īsteno, publicē un regulāri atjaunina valsts un reģionālas programmas, kas ietver pasākumus klimata pārmaiņu seku mazināšanai, risinot jautājumus saistībā ar visu Monreālas protokolā neiekļauto siltumnīcefekta gāzu antropogēnām emisijām, iedalot tās pēc to avotiem, un ar attiecīgo gāzu piesaisti.
- (14) Protokols par enerģiju sekmē *UNFCCC* prasību izpildi attiecībā uz pasākumiem, kas veicina atbilstošu pielāgošanos klimata pārmaiņām.
- (15) Lielākajā Alpu reģiona daļā tūrisms no ekonomikas viedokļa ir ārkārtīgi svarīga nozare, kas ir cieši saistīta ar tūrisma ietekmi uz vidi un vietējo sabiedrību un atkarīga no tās.

---

¹⁹ KOM(97)599 galīgais „Baltā grāmata par Kopienas stratēģiju un rīcības plānu“; KOM(2002)321 galīgais. Galīgais ziņojums par Zaļo grāmata „Ceļā uz energoapgādes drošības stratēģiju Eiropā”; OV L 283, 27.10.2001., 33. lpp. Direktīva 2001/77/EK par tādas elektroenerģijas pielietojuma veicināšanu iekšējā elektrības tirgū, kas ražota, izmantojot neizsīkstošos enerģijas avotus; OV L 1, 4.1.2003., 65. lpp. Direktīva 2002/91/EK par ēku energoefektivitāti; OV L 176, 15.7.2003., 29. lpp. Lēmums Nr. 1230/2003/EK, ar ko pieņem daudzgadu programmu par rīcību enerģijas jomā: „Saprātīga enerģija Eiropai” (2003. līdz 2006. gadam).

²⁰ OV L 176, 15.7.2003., 11. lpp. Eiropas Parlamenta un Padomes 2003. gada 26. jūnija Lēmums Nr. 1229/2003/EK, ar ko nosaka vairākas pamatnostādnes attiecībā uz Eiropas enerģētikas tīkliem un atceļ Lēmumu Nr. 1254/96/EK.

- (16) Tā kā šis kalnu reģions ir unikāls un ekoloģiski ļoti jutīgs apgabals, ir ārkārtīgi svarīgi saglabāt līdzsvaru starp ekonomiskajām interesēm, vietējo iedzīvotāju vajadzībām un vides aspektiem, lai tādējādi nodrošinātu ilgtspējīgu reģiona attīstību.
- (17) Tūrisms arvien vairāk kļūst par pasaules mēroga fenomenu, tomēr pamatā tas paliek vietējās un reģionālās atbildības sfērā. Alpu Konvencija un tās Protokols par tūrismu kopā ar pārējiem protokoliem, kas var ietekmēt tūrisma nozari, ir pamatinstrumenti ieinteresēto pušu ieguldījuma stimulēšanai un koordinēšanai reģionālā un vietējā mērogā, lai ilgtspējību padarītu par galveno dzinuli Alpu reģiona tūrisma piedāvājuma kvalitātes uzlabošanai.
- (18) Minētā protokola vispārīgais mērķis ir veicināt ilgtspējīgu tūrismu, jo īpaši nodrošinot to, ka tūrisma attīstības un pārvaldības plānos ir ņemta vērā tā ietekme uz vidi. Šā mērķa sasniegšanai protokolā ir paredzēti īpaši noteikumi un ieteikumi, ko var izmantot kā instrumentus, lai stiprinātu vides aspektu iestrādi ar tūrismu un jo īpaši tā kvalitatīvu attīstību saistītu jauninājumu un izpēti, uzraudzības un apmācības, pārvaldības instrumentu un stratēģiju, plānošanas un apstiprināšanas procedūru risinājumos.
- (19) Minēto trīs protokolu puses popularizē attiecīgu izglītību un apmācību un līdztekus veicina sabiedrības informēšanu par katra konkrētā protokola mērķiem, pasākumiem un īstenošanu.
- (20) Ir lietderīgi, lai šos protokolus apstiprinātu Eiropas Kopiena.

IR NOLĒMUSI ŠĀDI.

1. pants

Ar šo Eiropas Kopienas vārdā apstiprina 1991. gada 7. novembrī Zalcburgā parakstītās Alpu Konvencijas Protokolu par augsnes aizsardzību, Protokolu par enerģētiku un Protokolu par tūrismu.

Protokolu teksts ir pievienots šim lēmumam.

2. pants

Padomes priekšsēdētāju ar šo pilnvaro izraudzīties personu vai personas, kam ir tiesības Kopienas vārdā deponēt apstiprināšanas dokumentu Austrijas Republikai atbilstīgi Protokola par augsnes aizsardzību 27. pantam, Protokola par enerģētiku 21. pantam un Protokola par tūrismu 28. pantam.

Vienlaikus izraudzītā persona vai personas deponē šā lēmuma pielikumā norādīto atrunu un paziņojumus.

3. pants

Šo lēmumu publicē *Eiropas Savienības Oficiālajā Vēstnesī*.

Briselē,

*Padomes vārdā —
priekšsēdētājs*

I PIELIKUMS

PROTOKOLS

PAR 1991. GADA ALPU KONVENCIJAS PIEMĒROŠANU

AUGSNES AIZSARDZĪBAS JOMĀ

PROTOKOLS „AUGSNES AIZSARDZĪBA”

Preambula

Vācijas Federatīvā Republika,

Austrijas Republika,

Francijas Republika,

Itālijas Republika,

Lihtenšteinas firstiste,

Monako firstiste,

Slovēnijas Republika,

Šveices Konfederācija,

kā arī

Eiropas Kopiena,

Saskaņā ar misiju, kas izriet no 1991. gada 7. novembra Konvencijas par Alpu aizsardzību (Alpu konvencija) par Alpu vides vispārējas aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības politikas nodrošināšanu,

Izpildot saistības, kas izriet no Alpu konvencijas 2. panta 2. un 3. punkta,

Ar mērķi samazināt kvantitatīva un kvalitatīva rakstura iedarbību uz augsni, proti, pielietojot zemkopībā un mežsaimniecībā augsni aizsargājošas metodes un izmantojot augsni ekonomiski, kavējot tās eroziju, kā arī ierobežojot tās ūdens necauraidību,

Atzīstot, ka Alpu augsnes aizsardzība, tās ilgtspējīga apsaimniekošana un atjaunošana dabiskajām funkcijām pārveidotajās vietās ir visu kopējās interesēs,

Atzīstot, ka Alpi ir viena no lielākajām dabiskajām vienlaidu telpām Eiropā ar ekoloģisku daudzveidību un ārkārtīgi jutīgām ekosistēmām, kuru funkcionēšanas spēja jāaizsargā,

Pārliecinātas par to, ka vietējiem iedzīvotājiem jābūt spējīgiem pašiem noteikt savus sociālās, kultūras un ekonomiskās attīstības projektus un piedalīties to īstenošanā pastāvošajos institucionālajos ietvaros,

Apzinoties, ka, no vienas puses, Alpu telpa ir nozīmīga dzīves un ekonomiskās darbības vide vietējiem iedzīvotājiem un atpūtas telpa citu reģionu iedzīvotājiem, un, no otras puses, augsnes funkciju aizsardzība var tikt apdraudēta dažādu prasību izmantošanas dēļ, kas koncentrējas šaurā Alpu telpā, un to, ka šī iemesla dēļ ekonomiskās intereses jāaskaņo ar ekoloģiskajām prasībām,

Atzīstot to, ka augsne ieņem īpašu vietu ekosistēmās, ka tās atjaunošana, kā arī sabojātās augsnes reģenerēšana notiek ļoti lēnām, ka Alpu telpas topogrāfisko īpatnību dēļ augsnes erozija varētu intensificēties, ka, no vienas puses, augsne ir piesārņojuma savācēja un, no otras puses, piesārņotā augsne var būt piesārņojuma nesējs citās blakus esošās ekosistēmās un radīt risku cilvēkiem, dzīvniekiem un augiem,

Apzinoties, ka augsnes izmantošana, proti, urbanizācijas, ražošanas un amatniecības attīstības dēļ ar infrastruktūru, izrakteņu ieguves vietām, tūrismu, lauksaimniecību un mežsaimniecību, kā arī transportu var novest pie kvalitatīva vai kvantitatīva rakstura augsnes apdraudēšanas, un, izejot no tā, būtu nepieciešams piedāvāt atbilstīgus un integrētus pasākumus, lai novērstu, kā arī ierobežotu un vērstu par labu šos kaitējumus,

Uzskatot, ka augsnes aizsardzībai ir daudzveidīga iedarbība uz citām Alpu telpas politikām un ka tai tāpēc jātiek koordinētai ar citām disciplīnām un sektoriem,

Pārliecinātas, ka dažas problēmas var tikt risinātas tikai pārrobežu ietvaros un prasa kopējus pasākumus no Alpu valstu puses, kas jāizstrādā protokolu parakstošajām pusēm, vadoties no esošajiem līdzekļiem,

ir vienojušās par turpmāko:

I nodaļa

Vispārīgi norādījumi

1. pants

Mērķi

- (1) Šis protokols domāts Alpu konvencijas Līgumslēdzēju pušu saistību īstenošanai augsnes aizsardzības jomā.
- (2) Augsne,
  1. tādās dabiskās funkcijās kā:
    - a) cilvēku, dzīvnieku, augu un mikroorganismu vitālā bāze un dzīves telpa,
    - b) dabas un ainavas zīmīga sastāvdaļa,
    - c) ekosistēmas daļa, īpaši ar tās ūdens un barības elementu cikliem,
    - d) pārveidošanas un regulēšanas vide vielu piegādē, proti ar tās filtrēšanas, buferzonas efekta, rezervāta īpašībām, īpaši pazemes ūdeņu aizsardzībā,
    - e) ģenētisks rezervāts,

2. dabas un kultūras vēstures arhīva funkcijās un,
3. ar nolūku saglabāt tās izmantošanu kā:
  - a) lauksaimniecības teritoriju, ieskaitot augu kultūras un mežsaimniecību,
  - b) urbanizācijas un tūrisma nodarbību teritoriju,
  - c) vietu citai saimnieciskai darbībai – transportam, apgādei un piegādei, ūdens un atkritumu izvešanai,
  - d) dabas resursu ieguvei,

ir ilgstoši saglabājama visās tās sastāvdaļās. It īpaši, ilgstoši kvalitatīvi un kvantitatīvi jāgarantē un jāaizsargā augsnes kā ekosistēmas būtiskā elementa ekoloģiskās funkcijas. Jāveicina izpostītās augsnes atjaunošana.

- (3) Pielietojamo pasākumu mērķis it īpaši ir augsnes izmantošana piemēroti vietai, ekonomiska platības izmantošana, erozijas un augsnes struktūras bojāšanas aizkavēšana, kā arī augsni piesārņojošu vielu lietošanas samazināšana.
- (4) It īpaši aizsargājama un veicināma ir Alpu telpai tipiskā augsnes daudzveidība un tai raksturīgās vietas.
- (5) Šim nolūkam par īpaši svarīgu uzskatāms preventīvais princips, kas ietver garantijas funkcionēšanas spējai un iespējām izmantot augsni dažādiem mērķiem, kā arī nodrošina tās pieejamību nākamajām paaudzēm ilgtspējīgas attīstības mērķiem.

2. pants

Pamata pienākumi

- (1) Līgumslēdzējas puses apņemas veikt nepieciešamos juridiskos un administratīvos pasākumus, lai nodrošinātu Alpu telpas augsnes aizsardzību. Šo pasākumu uzraudzīšanu īsteno un par to atbildēs valsts varas iestādes.
- (2) Ja pastāv nopietns un ilgstošs apdraudējuma risks augsnes funkcionēšanas spējām, par prioritāriem jāuzskata galvenokārt aizsardzības, nevis izmantošanas aspekti.
- (3) Līgumslēdzējas puses izskata iespējas atbalstīt šajā protokolā minētos pasākumus Alpu telpas augsnes aizsardzībai ar fiskāliem un/vai finansiāliem pasākumiem. Īpaši atbalstāmi būtu pasākumi, kas savienojami ar augsnes aizsardzību un augsnes ekonomiskas un ekoloģiskas izmantošanas mērķiem.

3. pants

Šo mērķu ievērošana citās politikas jomās

Līgumslēdzējas puses apņemas arī ņemt vērā šī protokola mērķus citās politikas jomās. Alpas it īpaši attiecas uz teritorijas labiekārtošanas, urbānzācības un transporta, enerģijas, lauksaimniecības un mežsaimniecības, izejvielu apsaimniekošanas, ražošanas, amatniecības, tūrisma, dabas aizsardzības un ainavas uzturēšanas, ūdens, atkritumu un gaisa kvalitātes pārvaldīšanas sektoriem.

4. pants

Vietējo pašvaldību piedalīšanās

- (1) Pastāvošajos institucionālajos ietvaros katra Līgumslēdzēja puse nosaka labāko koordinācijas un sadarbības līmeni starp institūcijām un tieši iesaistītajām vietējām pašvaldībām, lai veicinātu solidaritāti par atbildību, lai izmantotu un attīstītu sinerģiju Alpu telpā, pielietojot augsnes aizsardzības politiku, kā arī īstenojot no tās izrietošos pasākumus.
- (2) Tieši iesaistītās vietējās pašvaldības pilntiesīgi piedalās dažādās politikas un pasākumu sagatavošanas un īstenošanas stadijās, ievērojot savas atbildības sfēras pastāvošajos institucionālajos ietvaros.

5. pants

Starptautiskā sadarbība

- (1) Līgumslēdzējas puses atbalsta pastiprinātu starptautisko sadarbību starp atbilstīgajām institūcijām, proti, zemes kadastrālās vērtības noteikšanā, augsnes novērošanā, aizsargājamo, riska un piesārņoto zonu norobežošanā un uzraudzīšanā, kā arī datu bāžu nodrošināšanā un saskaņošanā, Alpu augsnes aizsardzības pētījumu koordinēšanā, kā arī savstarpējā informēšanā.
- (2) Līgumslēdzējas puses apņemas izvairīties no starptautiskas sadarbības šķēršļiem starp administratīvajām teritoriālajām vienībām Alpu telpā un veicināt kopējo problēmu risināšanu tam vispiemērotākajā līmenī.
- (3) Kad pasākumu augsnes aizsardzībai noteikšana attiecas uz nacionālo vai starptautisko līmeni, pašvaldībām jābūt iespējai efektīvā veidā paust iedzīvotāju intereses.

II nodaļa

Specifiskie pasākumi

6. pants

Zonu norobežošana

Līgumslēdzējas puses raugās, lai aizsardzības vērtās augsnes tiktu iekļautas aizsargājamo teritoriju robežās. It īpaši aizsargājami ir raksturīgi akmens un klinšu veidojumi vai tādi, kam ir īpaša nozīme zemes evolūcijas izzināšanā.

7. pants

Ekonomiska un saudzīga augsnes izmantošana

- (1) Izstrādājot un īstenojot plānus un/vai programmas, uz kuriem attiecas protokola „Par teritorijas iekārtošanu un ilgstpējīgu attīstību” 9. panta 3. daļa, jāņem vērā nepieciešamība aizsargāt augsni, tas ir, ekonomiska augsnes un tās platību izmantošana.
- (2) Lai ierobežotu augsnes ūdens necaurļaidību un noslodzi, Līgumslēdzējas puses raugās, lai tiktu izmantoti platību ekonomējoši būvniecības veidi. Urbanizācijas gadījumā tās dod priekšroku iekšējām zonām, ierobežojot apdzīvoto vietu ekspansiju.
- (3) Pētot lielo projektu ietekmi uz vidi un telpu ražošanā, celtniecībā un infrastruktūrā, proti, transporta, enerģijas un tūrisma jomā, saskaņā ar nacionālo tiesību aktu procedūru jāņem vērā augsnes aizsardzība un piedāvājuma platības ierobežojumi Alpu telpā.
- (4) Ja dabiskie apstākļi to atļauj, vairs neizmantojamās vai pārveidotās platības, kur, piemēram, iekārtotas atkritumu izgāztuves, uzbērumi, infrastruktūras, slēpošanas trases, augsne jāatjauno vai jāatkopj.

8. pants

Ekonomiska izejvielu izmantošana un ieguve, saudzējot augsni

- (1) Līgumslēdzējas puses raugās, lai notiktu ekonomiska no augsnes iegūto izejvielu izmantošana. Tās rīkojas tādējādi, lai vispirms tiktu lietoti aizstājamo produkti un izmantotas pārstrādes iespējas vai tiktu veicināta to attīstīšana.
- (2) Eksploatējot, apstrādājot un izmantojot no augsnes iegūtas izejvielas, pēc iespējas jāsamazina citu augsnes funkciju skaršana. Zonās, kas īpaši svarīgas augsnes funkciju aizsardzībai un zonās, kas paredzētas dzeramā ūdens ieguvei, vajadzētu atteikties no izejvielu iegūšanas.

9. pants

Mitro un kūdraino augsnes zonu aizsardzība

- (1) Līgumslēdzējas puses apņemas aizsargāt augstos un zemos kūdrājus. Šai nolūkā vidējos termiņos nepieciešams pilnībā pāriet uz kūdras aizstājējiem.
- (2) Mitrās un kūdrainās zonās, izņemot pamatotus izņēmuma gadījumus, jāierobežo drenāža, saglabājot pastāvošos tīklus. Jāveicina pasākumi, lai atjaunotu jau meliorēto zonu dabisko stāvokli.
- (3) Kūdrainās augsnes vispār nebūtu jāizmanto vai arī, ja tās jau tiek zemkopībā izmantotas, tad jāekspluatē tā, lai saglabātu to specifiku.

10. pants

Riska zonu norobežošana un kopšana

- (1) Līgumslēdzējas puses vienojas atzīmēt kartē ģeoloģiskiem, hidroģeoloģiskiem un hidroloģiskiem riskiem pakļautās Alpu zonas, it īpaši zemes kustībām (noslīdējumi, izskalojumi, nobrukumi), šļūdoņiem un plūdiem pakļautās zonas un tās iereģistrēt zemes kadastrā un, nepieciešamības gadījumā, norobežot riska zonas. Vajadzības gadījumā jāņem vērā seismiskie riski.
- (2) Līgumslēdzējas puses raugās, lai riska zonās pēc iespējas tiktu izmantotas dabai tuvi inženiertehniskie līdzekļi, izmantojot vietējos un tradicionālos materiālus, kas piemēroti ainavas nosacījumiem. Šiem pasākumiem jātiek atbalstīti ar piemērotiem mežkopības pasākumiem.

11. pants

Erozijas apdraudēto Alpu zonu norobežošana un kopšana

- (1) Līgumslēdzējas puses vienojas kartografēt erozijas plaši skartās Alpu zonas un iereģistrēt tās zemes kadastrā, vadoties no salīdzināmiem kritērijiem augsnes erozijas kvantitātes noteikšanā, ja tas nepieciešams materiālo vērtību aizsardzībai..
- (2) Augsnes erozija jāierobežo līdz stingram minimumam. Augsnes erozijas un noslīdējumu sabojātās platības jāatveseļo tā, kā tas nepieciešams cilvēku un materiālo vērtību aizsardzībai.
- (3) Lai aizsargātu cilvēkus un materiālās vērtības, nepieciešams dot priekšroku dabai tuvu tehniku izmantošanai hidraulikas, inženierijas un mežsaimniecības jomā, lai kavētu eroziju ūdens iedarbībā un samazinātu avotu straumju ietekmi.

12. pants

Lauksaimniecība, augkopība un mežsaimniecība

- (1) Lai aizsargātos pret eroziju un kaitīgu augsnes sablietēšanos, Līgumslēdzējas puses apņemas izmantot labas prakses paraugus, vietējiem apstākļiem piemērotu paņēmieni izmantošanu zemkopībā, augkopībā un mežsaimniecībā.
- (2) Attiecībā uz ķīmisko vielu lietošanu saistībā ar minerālmēsli vai fitosanitāru produktu lietošanu, Līgumslēdzējas puses cenšas izstrādāt un īstenot kopīgus kritērijus labai tehniskai praksei. Minerālmēsli daba un daudzums, kā arī to izkaisīšanas laiks jāpielāgo augu nepieciešamībām, ņemot vērā augsnē iegūstamās un organiskās izcelsmes barības vielas, kā arī augu kultūru un vides apstākļiem. Šeit var palīdzēt ekoloģisko/bioloģisko un ražošanas integrēto metožu pielietošana un dzīvnieku turēšanas griestu noteikšana, izejot no vides dabiskajiem apstākļiem un augu valsts.
- (3) Alpu ganībās īpaši nepieciešams samazināt minerālmēsli un sintētisko fitosanitāro produktu lietošanu. Vajadzētu atteikties no notekūdeņu dubļu izmantošanas.

13. pants

Mežkopības un citi pasākumi

- (1) Kalnu mežos, kas lielā mērā aizsargā pašu augšanas vietu un, galvenokārt, apdzīvotās vietas, transporta infrastruktūru, apstrādājamās un citas platības, Līgumslēdzējas puses apņemas piešķirt prioritāti šai aizsargājošai funkcijai un orientēt mežu apsaimniekošanu, vadoties no aizsardzības mērķa. Kalnu mežiem jā saglabājas to vietās.
- (2) It īpaši mežam jā tiek izmantotam un uzturētam tā, lai izvairītos no augsnes erozijas un augsnes kaitīgas sablietēšanās. Šai nolūkā jā veicina vietai piemērota mežkopība un dabiska mežu atjaunošanās.

14. pants

Tūrisma infrastruktūru ietekme

- (1) Līgumslēdzējas puses darbosies tādējādi, lai vispiemērotākajā veidā:
  - izvairītos no negatīvas tūrisma darbību ietekmes uz Alpu augsni;
  - stabilizētu, cik vien iespējams, augsnes, kurās notikušas izmaiņas sakarā ar intensīvu tūrisma industriju, atjaunojot augu klājumu un izmantojot dabai tuvas inženiertehniskās metodes. Turpmāka izmantošana būtu jā ievirza tā, lai šādu kaitējumu nodarīšana neatkārtotos;
  - būvatļaujas un slēpošanas trašu izlīdzināšanas atļaujas mežos ar aizsargājošu funkciju tiktu piešķirtas tikai izņēmuma kārtā un tikai tad, kad uzsākti kompensācijas pasākumi, un nekādas atļaujas netiktu piešķirtas nestabilās zonās.

- (2) Ķīmiskas un bioloģiskas piedevas, kas tiek lietotas trašu sagatavošanā, nebūs pieļaujamas, izņemot gadījumus, kad tām ir sertifikāts par atbilstību vides prasībām.
- (3) Gadījumos, kad konstatēti nopietni augsnes un veģetācijas kaitējumi, Līgumslēdzējas puses uzņemsies veikt nepieciešamos pasākumus, lai visīsākajā laikā atjaunotu dabisko stāvokli.

15. pants

Piesārņojušu vielu ierobežošana

- (1) Līgumslēdzējas puses uzņemsies pūles, lai iespēju robežās un profilakses nolūkos samazinātu augsnes piesārņošanu ar atmosfēru, ūdeņiem, atkritumiem un videi kaitīgām vielām. Prioritāte tiks piešķirta pasākumiem, kas ierobežo izmešus tās rašanās vietā.
- (2) Lai izvairītos no augsnes piesārņošanas bīstamu vielu lietošanas rezultātā, Līgumslēdzējas puses uzsāk tehniskus pasākumus, paredz veikt kontroli un izstrādā pētījumu programmas un informācijas akcijas.

16. pants

Ekoloģisku atkausēšanas un kaisāmo materiālu izmantošana

Līgumslēdzējas puses apņemas samazināt atkausēšanas sāls izmantošanu un iespēju robežās izmantot tādas mazāk piesārņojošas pretslīdēšanas vielas kā oļus un smiltis.

17. pants

Piesārņota augsne, agrāk piesārņotas vietas, atkritumu apsaimniekošanas programmas

- (1) Līgumslēdzējas puses apņemas uzskaitīt un aprakstīt agrāk piesārņotās vietas un teritorijas, kuras uzskata par iespējami piesārņotām (agrāk piesārņoto vietu saraksts), lai izskatītu šo teritoriju stāvokli un novērtētu to riskus ar salīdzināmām metodēm.
- (2) Lai izvairītos no augsnes piesārņošanas un veiktu to atkritumu un nogulšņu, kas savienojami ar vides aizsardzību, pirmapstrādi, apstrādi un apglabāšanu, jāizstrādā un jāīsteno atkritumu apsaimniekošanas programmas.

18. pants

Papildu pasākumi

Līgumslēdzējas puses augsnes aizsardzībai var veikt papildu pasākumus, kas minēti šai protokolā.

III nodaļa

Pētījumi, mācības un informācija

19. pants

Pētījumi un novērojumi

- (1) Līgumslēdzējas puses ciešā sadarbībā veicina un saskaņo sistemātiskus pētījumus un novērojumus, kas lietderīgi šī protokola mērķu sasniegšanai.
- (2) Līgumslēdzējas puses raugās, lai sistemātisko pētījumu un novērojumu nacionālie rezultāti tiktu integrēti kopīgā pastāvīgā novērojumu un informācijas sistēmā un būtu pieejami sabiedrībai pastāvošajos institucionālajos ietvaros.
- (3) Līgumslēdzējas puses vienojas koordinēt savus Alpu pētījumu projektus par augsnes aizsardzību, ņemot vērā citus nacionālos un starptautiskos pētījumu virzienus un plāno veikt kopīgas pētniecības darbības.
- (4) Īpaša uzmanība tikt pievērsta augsnes ievainojamības izvērtēšanai dažādu cilvēku darbību rezultātā, reģenerācijas spēju izvērtēšanai, kā arī labāk piemēroto tehniku izpētei.

20. pants

Saskaņotas datu bāzes veidošana

- (1) Līgumslēdzējas puses Alpu informācijas un novērošanas sistēmas ietvaros vienojas izveidot datu bāzes ar salīdzināmiem datiem (augšnei raksturīgi parametri, paraugi, analīzes metodes, izvērtēšana) un radīt iespēju datu apmaiņai.
- (2) Līgumslēdzējas puses vienojas par augsnei bīstamajām vielām, kas analizējamas prioritārā kārtībā, un uzstāda par mērķi atrast salīdzināmus novērtēšanas kritērijus.
- (3) Līgumslēdzējas puses uzstāda par mērķi pārskatīt Alpu telpas augsnes stāvokli uzskatāmā veidā, uz vienotiem novērtējuma pamatiem un pielietojot saskaņotas metodes, ievērojot ģeoloģisko un hidroģeoloģisko situāciju.

21. pants

Pastāvīgu vides novērošanas punktu izveidošana un novērojumu koordinēšana

- (1) Līgumslēdzējas puses apņemas Alpu telpā izveidot pastāvīgus novērošanas punktus (kontrolē un tehniskā uzraudzība) un iekļaut tos visu Alpu augsnes novērošanas tīklā.
- (2) Līgumslēdzējas puses vienojas koordinēt savu valstu augsnes pētījumus ar vides uzraudzības institūcijām gaisa, ūdens, augu un dzīvnieku valsts sektoros.
- (3) Šo pētījumu ietvaros Līgumslēdzējas puses izveidos augsnes paraugu datu banku, vadoties no salīdzināmiem kritērijiem.

22. pants

Apmācība un informācija

Līgumslēdzējas puses veicina pamata un tālāko apmācību, kā arī sabiedrības informēšanu par šī protokola mērķiem, pasākumiem un īstenošanu.

IV nodaļa

Īstenošana, kontrole un novērtēšana

23. pants

Īstenošana

Līgumslēdzējas puses apņemas raudzīties, lai šis protokols tiktu īstenots, izmantojot jebkurus piemērotus pasākumus pastāvošajos institucionālajos ietvaros.

24. pants

Pienākumu ievērošanas kontrole

- (1) Līgumslēdzējas puses regulāri ziņo Pastāvīgajai komisijai par pasākumiem, kas veikti šī protokola īstenošanai. Ziņojumos apskatīts arī jautājums par veikto pasākumu efektivitāti. Šo ziņojumu periodiskumu nosaka Alpu konference.
- (2) Pastāvīgā komisija izskata šos ziņojumus, lai pārbaudītu, vai Līgumslēdzējas puses ir izpildījušas savus no protokola izrietošos pienākumus. Tā var prasīt papildu informāciju atbilstīgajām Līgumslēdzējām pusēm un meklēt citus informācijas avotus.
- (3) Pastāvīgā Komisija raksta ziņojumu par Līgumslēdzēju pušu pienākumu ievērošanu, kas izriet no šī protokola, adresējot to Alpu konferencei.
- (4) Alpu konference pieņem zināšanai šo ziņojumu. Ja tā konstatē izvairīšanos no pienākumiem, tā var izstrādāt rekomendācijas.

25. pants

Noteikumu efektivitātes novērtēšana

- (1) Līgumslēdzējas puses regulāri izskata no novērtē šī protokola noteikumu efektivitāti. Ja tas nepieciešams protokola mērķu sasniegšanai, tās izstrādā nepieciešamos grozījumus esošajā protokolā.
- (2) Pastāvošajos institucionālajos ietvaros šai novērtēšanā tiek iesaistītas pašvaldības. Iespējams konsultēties ar šai jomā aktīvām nevalstiskajām organizācijām.

V nodaļa

Noslēguma noteikumi

26. pants

Alpu konvencijas un protokola savstarpējā saistība

- (1) Šis protokols ir Alpu konvencijas protokols tās 2. panta un citu atbilstīgu konvencijas pantu nozīmē.
- (2) Neviena valsts nevar kļūt par Līgumslēdzēju pusi, ja nav parakstījusi Alpu konvenciju. Jebkura Alpu konvencijas denonsēšana ir līdzvērtīga šī protokola denonsēšanai.
- (3) Kad Alpu konference apspriež uz šo protokolu attiecošos jautājumus, balsošanā var piedalīties vienīgi šī protokola Līgumslēdzējas puses.

27. pants

Parakstīšana un ratificēšana

- (1) Šo protokolu var parakstīt no 1998. gada 16. oktobra valstis, kas parakstījušas Alpu konvenciju, un Eiropas Kopiena, un no 1998. gada 16. novembra to var parakstīt Austrijas Republikā kā deponitārijā.
- (2) Šis protokols stājas spēkā Līgumslēdzējām pusēm, kas izteikušas savu piekrišanu uzņemties protokola saistības, trīs mēnešus pēc datuma, kurā trīs valstis būs iesniegušas savu ratificēšanas, pieņemšanas vai aprobācijas instrumentu.
- (3) Līgumslēdzējām pusēm, kas vēlāk izteiks savu piekrišanu uzņemties protokola saistības, protokols stājas spēkā trīs mēnešus pēc datuma, kurā tiek iesniegs ratificēšanas, pieņemšanas vai aprobācijas instruments. Pēc šī protokola grozījumu stāšanās spēkā, jebkura jauna protokola Līgumslēdzēja puse kļūst par tāda protokola Līgumslēdzēju pusi, kāds tas ir ar grozījumiem.

28. pants

Paziņojumi

Depozitārijs visām valstīm, kas minētas preambulā, un Eiropas Kopienai attiecībā uz šo protokolu dara zināmus:

- a) visus parakstus,
- b) ratifikācijas, pieņemšanas vai aprobācijas instrumenta iesniegšanas,
- c) visus spēkā stāšanās datumus,
- d) visus Līgumslēdzēju vai parakstītāju izteiktos paziņojumus,

e) visu Līgumslēdzēju pušu paziņotas denonsēšanas, ieskaitot to datumus.

To apliecinot, attiecīgi pilnvarotas personas ir parakstījušas šo protokolu.

Sastādīts Bledā, 1998. gada 16. oktobrī franču, vācu, itāliešu, slovēņu valodā ar vienādu juridisko spēku vienā eksemplārā, kas glabājas Valsts arhīvā Austrijas Republikā. Depozitārijs nodot apstiprinātas kopijas visām parakstītājām pusēm.

PROTOKOLS
PAR 1991. GADA ALPU KONVENCIJAS PIEMĒROŠANU
ENERĢIJAS JOMĀ
PROTOKOLS "ENERĢIJA"

Preambula

Vācijas Federatīvā Republika,

Austrijas Republika,

Francijas Republika,

Itālijas Republika,

Lihtenšteinas firstiste,

Monako firstiste,

Slovēnijas Republika,

Šveices Konfederācija,

kā arī

Eiropas Kopiena,

Saskaņā ar misiju, kas izriet no 1991. gada 7. novembra Konvencijas par Alpu aizsardzību (Alpu konvencija) par Alpu vides vispārējās aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības politikas nodrošināšanu,

Izpildot saistības, kas izriet no Alpu konvencijas 2. panta 2. un 3. punkta,

Apzinoties tādu enerģijas ražošanas, piegādes un izmantošanas veidu nozīmi, kas saudzē dabu un ainavu un ir savienojami ar vides aizsardzību un veicinātu enerģijas taupīšanas pasākumus, ievērojot nepieciešamību samazināt siltumnīcas efektu veicinošu gāzu emisiju arī Alpu telpā un tādējādi ievērot Apvienoto Nāciju Organizācijas Vispārējās konvencijas par klimata pārmaiņām saistības,

Pārliecinātas par to, ka nepieciešams harmonizēt ekonomiskās intereses un ekoloģijas prasības, apzinoties to, ka Alpu videi ir īpaša nozīme Eiropas kartē un tā ģeomorfiskā nozīmē veido klimata, ūdens, veģetācijas, faunas, ainavas un kultūras dabas mantojumu, kas ir gan vienots, gan daudzveidīgs, un augstie kalni, ielejas un Alpu pakāje ir vides vienības, kuru aizsargāšana nav tikai Alpu valstu pienākums,

Apzinoties to, ka Alpi ir ne tikai dzīves un darba vieta vietējiem iedzīvotājiem, bet tiem ir arī ļoti liela nozīme ārpus Alpiem esošām teritorijām, jo tie ir tranzīta reģions ne tikai Eiropas pasažieru un preču pārvadājumiem, bet arī starptautiskiem enerģijas piegādes tīkliem,

Ņemot vērā Alpu telpas vides jutību, it īpaši enerģijas ražošanas, transportēšanas un lietošanas jomā, kas atrodas mijiedarbībā ar dabas aizsardzības aspektiem, teritorijas labiekārtošanu un augsnes izmantošanu,

Ņemot vērā to, ka pastāv vides aizsardzības riski, it īpaši iespējamās klimata pārmaiņas cilvēka darbības rezultātā, ir nepieciešams pievērst īpašu uzmanību ciešajām saitēm starp cilvēka ekonomiskajām un sociālajām darbībām un ekosistēmu saglabāšanu, kas prasa Alpu telpai piemērotus un daudzveidīgus pasākumus, kopīgi vienojoties ar vietējiem iedzīvotājiem, politiskajām institūcijām un ekonomiskajām un sociālajām organizācijām,

Pārliecinātas par to, ka vietējiem iedzīvotājiem jābūt spējīgiem noteikt savu sociālās, kultūras un ekonomiskās attīstības plānu un piedalīties tā īstenošanā pastāvošajos institucionālajos ietvaros,

Pārliecinātas, ka dažas problēmas var tikt atrisinātas tikai pārrobežu ietvaros un prasa kopīgus pasākumus no Alpu valstīm un tieši iesaistītajām vietējām pašvaldībām,

Pārliecinātas par to, ka enerģijas nodrošinājums ir nozīmīgs ekonomiskās un sociālās attīstības faktors gan Alpu telpā, gan ārpus tās,

Apzinoties tādu ekonomikas instrumentu tālākas izmantošanas un attīstības nozīmi, pateicoties kuriem varētu labāk ņemt vērā patiesās izmaksas enerģijas cenas aprēķinos,

Pārliecinātas par to, ka Alpu telpa ilgstoši apmierina enerģijas pieprasījumu Eiropā un ka tai pašai – bez pietiekamiem dzeramā ūdens resursiem – nepieciešami pietiekami enerģētiskie resursi, lai uzlabotu iedzīvotāju dzīves apstākļus un celtu ekonomisko produktivitāti,

Pārliecinātas par to, ka Alpu telpai ir īpaši nozīmīga loma Eiropas valstu enerģētisko sistēmu savstarpējā sasaistē,

Pārliecinātas par to, ka Alpu telpā racionālas enerģijas izmantošanas pasākumi un ilgtspējīga ūdens un kokmateriālu resursu izmantošana nacionālās ekonomikas ietvaros veicina enerģētiskā pieprasījuma apmierināšanu, un biomasas un saules enerģijas izmantošanai ir pieaugoša nozīme,

ir vienojušās par turpmāko:

I nodaļa

Vispārīgie noteikumi

1. pants

Mērķi

Līgumslēdzējas puses apņemas izveidot vispārējos nosacījumus un veikt pasākumus, lai ekonomētu enerģiju ražošanas, transporta, piegādes un izmantošanas jomā un teritoriālajās robežās lietotu enerģiju saskaņā ar Alpu konvenciju, īstenojot ilgtspējīgu attīstību enerģijas jomā, kas būtu savienojama ar specifiskajiem Alpu telpas ierobežojumiem; to darot, Līgumslēdzējas puses dos nozīmīgu ieguldījumu iedzīvotāju un vides aizsardzībā, dabas resursu un klimata saglabāšanā.

2. pants

Vispārējās saistības

- (1) Saskaņā ar šo protokolu, Līgumslēdzējas puses izvirza mērķi:
  - a) saskaņot enerģijas taupīšanas plānošanu ar vispārējo Alpu telpas vispārējo labiekārtošanas plānu;
  - b) pielāgot enerģijas ražošanas, transporta un piegādes sistēmas ar mērķi uzlabot Alpu telpas infrastruktūras sistēmu, ņemot vērā vides aizsardzības prasības;
  - c) ierobežot enerģētiskas izcelsmes iedarbību uz vidi, uzlabojot pakalpojumu sniegšanu enerģijas gala lietotājiem un pieņemot, cik iespējams, šādus pasākumus:
    - enerģijas patēriņa samazināšanu, izmantojot efektīvākas tehnoloģijas;
    - plašāku atlikušā enerģijas patēriņa noseģšanu ar atjaunojamas enerģijas avotiem;
    - pastāvošo iekārtu uzlabošanu, lai ražotu enerģiju no neatjaunojamas enerģijas avotiem;
  - d) ierobežot negatīvo enerģētikas infrastruktūras iedarbību uz vidi un ainavu, ieskaitot to, kas attiecas uz atkritumu apsaimniekošanu, pieņemot aizsardzības pasākumus jaunajām infrastruktūrām un, ja nepieciešams, veicot pastāvošo iekārtu uzlabošanu.
- (2) Gadījumā, ja tiek veidotas jaunas, lielas infrastruktūras vai ievērojami paliecināta esošās infrastruktūras jauda, Līgumslēdzējas puses saskaņā ar spēkā esošajiem tiesību aktiem izvērtē to iedarbību uz Alpu vidi un novērtē to sekas no sociālā un ekonomiskā viedokļa atbilstīgi 12. pantam. Ja šiem projektiem var būt pārrobežu sekas, Puses atzīst nepieciešamību konsultēties starptautiskā līmenī.
- (3) Tās savā enerģētikas politikā ņem vērā to, ka Alpu telpā lietotajiem atjaunojamas enerģijas avoti un veicina savstarpēju sadarbību šīs jomas programmu attīstīšanā.
- (4) Līgumslēdzējas puses aizsargā aizsargājamās vietas ar buferzonām, citas aizsargājamās zonas un klusas zonas, kā arī dabas un ainavas ziņā neaizskaramas zonas; tās uzlabo enerģētikas infrastruktūru, vadoties no dažādiem ievainojamības, tolerances un bojājumu līmeņiem Alpu ekosistēmā.
- (5) Līgumslēdzējas puses apzinās to, ka piemērota pētījumu un attīstības politika, kas atspoguļojas aizsardzības un uzlabošanas pasākumos, var dot ievērojamu ieguldījumu Alpu aizsardzībā pret enerģētikas infrastruktūru iedarbību uz vidi. Puses veicina pētniecisko un attīstības darbību šai virzienā un apmainās ar svarīgākajiem rezultātiem.
- (6) Līgumslēdzējas puses sadarbojas, lai enerģijas jomā attīstītu metodes, ar kurām labāk iespējams ņemt vērā patiesās izmaksas.

3. pants

Atbilstība starptautiskajām tiesību normām un citām nostādnēm

- (1) Šī protokola izstrādāšana notiek saskaņā ar spēkā esošajām starptautiskajām tiesību normām, it īpaši Alpu konvenciju un sastādītajiem protokoliem tās piemērošanā, kā arī spēkā esošajām starptautiskajām vienošanām.
- (2) Līgumslēdzējas puses apņemas ņemt vērā šī protokola mērķus citās savās nostādnēs, īpaši teritorijas labiekārtošanas jomā un reģionālajā attīstībā, transporta, zemkopības un mežkopības, kā arī tūrisma nozarēs, lai izvairītos no negatīvām vai pretrunīgām sekām Alpu telpā.

4. pants

Vietējo pašvaldību piedalīšanās

- (1) Pastāvošajos institucionālajos ietvaros katra Līgumslēdzēja puse nosaka labāko koordinācijas un sadarbības līmeni starp institūcijām un tieši iesaistītajām vietējām pašvaldībām, lai veicinātu to atbildības solidaritāti, proti, izmantojot un attīstot sinerģiju enerģētikas politikas īstenošanā Alpu telpā, kā arī veicot no tās izrietošos pasākumus.
- (2) Tieši iesaistītās vietējās pašvaldības ir neatņemama sastāvdaļa šīs politikas un pasākumu dažādās sagatavošanas un īstenošanas fāzēs, ievērojot viņu atbildību spēkā esošajos institucionālajos ietvaros.
- (3) Līgumslēdzējas puses veicina tieši iesaistīto institūciju starptautisko sadarbību, risinot ar enerģiju un vidi saistītās problēmas, ar nolūku veicināt vienotu risinājumu meklēšanu kopīgām problēmām.

II nodaļa

Specifiskie pasākumi

5. pants

Enerģijas taupīšana un racionāla enerģijas izmantošana

- (1) Alpu telpa prasa specifiskus pasākumus enerģijas taupīšanā, tās piegādē un racionālā izmantošanā; šiem pasākumiem jāņem vērā:
  - a) enerģijas patēriņš tiek sadalīts plašā teritorijā, kas ir ļoti dažāda pēc tās atrašanās augstuma, sezonas un tūrisma prasībām;
  - b) vietēju atjaunojamās enerģijas avotu pieejamība;
  - c) atmosfēras izmešu īpašās sekas baseinos un ielejās to ģeomorfoloģiskā novietojuma dēļ.

- (2) Līgumslēdzējas puses raugās, lai uzlabotu vides savienojamību ar enerģijas izmantošanu un īpaši veicinātu taupīgu un racionālu enerģijas izmantošanu, it īpaši attiecībā uz ražošanas procesiem, sabiedriskajiem pakalpojumiem un lielajām viesnīcu infrastruktūrām, kā arī transporta iekārtām, sporta un atpūtas darbībām.
- (3) Tās veic pasākumus un izstrādā noteikumus šādās jomās:
- a) ēku izolācijas uzlabošana un siltuma piegādes sistēmu efektivitāte;
  - b) apkures iekārtu rentabilitāte, ventilācija un kondicionēšana;
  - c) termisko iekārtu periodiska kontrole un nepieciešamības gadījumā piesārņojošo izmešu samazināšana;
  - d) enerģijas taupīšana, pateicoties modernām tehnoloģijām enerģijas izmantošanā un pārveidošanā;
  - e) individuālie siltuma un siltā ūdens izmanksu aprēķini;
  - f) jaunu ēku plānošana un attīstīšana, izmantojot tehnoloģijas ar mazu enerģijas patēriņu;
  - g) kopēju/vietēju enerģētikas un klimatisko projektu izstrādāšana un atbalstīšana saskaņā ar 2. panta 1.c daļā paredzētajiem pasākumiem;
  - h) ēku enerģētiskā uzlabošana renovācijas laikā un vidi saudzējošu apkures sistēmu izmantošanas veicināšana.

6. pants

Atjaunojamās enerģijas resursi

- (1) Līgumslēdzējas puses apņemas savu finansiālo resursu robežās veicināt un izmantot atjaunojamās enerģijas avotus, kas atbilst vides un ainavas aizsardzības prasībām.
- (2) Tās veicina arī tādu decentralizētu iekārtu izmantošanu atjaunojamās enerģijas avotu izmantošanā kā ūdens, saule un biomasas.
- (3) Līgumslēdzējas puses veicina atjaunojamās enerģijas resursus, pat kombinācijā ar pastāvošo tradicionālo piegādi.
- (4) Līgumslēdzējas puses īpaši veicina racionālu ūdens un kokmateriālu izmantošanu, kas izriet no ilgtspējīgas kalnu mežu apsaimniekošanas enerģijas ražošanai.

7. pants

Hidroelektriskā enerģija

- (1) Līgumslēdzējas puses nodrošina ekoloģiskās funkcijas ūdenstecēs un ainavas veselumu ar tādiem atbilstīgiem pasākumiem kā minimālā caurplūduma noteikšana, normu izstrādāšana mākslīgo ūdens līmeņu svārstību samazināšanai un garantijas faunas migrācijai jaunu hidroelektrocentrāļu būvēšanas gadījumā un, ja iespējams, jau esošajās hidroelektrostacijās.
- (2) Līgumslēdzējas puses var veikt pasākumus ar mērķi uzlabot pastāvošo hidroelektrostaciju konkurētspēju, ievērojot to drošības normas un vides aizsardzības normas.
- (3) Turklāt tās apņemas saglabāt ūdens režīmu dzeramā ūdens ieguvei paredzētajās zonās, vietās, kas aizsargātas ar buferzonām, citās aizsargājamās un miera zonās, kā arī dabas un ainavas ziņā neskartās zonās.
- (4) Līgumslēdzējas puses iesaka atjaunot pamestās hidroelektrostācijas tā vietā, lai celtu jaunas. 1. daļas noteikumi par ūdens ekosistēmu saglabāšanu un citām attiecīgajām sistēmām piemērojami arī pastāvošo hidroelektrostaciju darbības atjaunošanai.
- (5) Līgumslēdzējas puses var saskaņā ar nacionālajiem tiesību aktiem izskatīt, kāda veidā tās var likt samaksāt gala patērētājiem par Alpu resursiem ar atbilstošām tirgus cenām un kādā mērā vispārējās interesēs vietējo iedzīvotāju sniegtie pakalpojumi var tikt taisnīgā veidā kompensēti.

8. pants

Enerģija no fosilajiem energoresursiem

- (1) Līgumslēdzējas puses garantē to, ka jaunajās siltumiekārtās ar fosīlo energoresursu izmantošanu elektroenerģijas un/vai siltumenerģijas ražošanā tiks izmantotas labākās pieejamās metodes. Alpu telpā esošajās iekārtās Līgumslēdzējas puses iespēju robežās ierobežo izmešu daudzumu, pieprasot piemērotu tehnoloģiju un/vai degvielu izmantošanu.
- (2) Līgumslēdzējas puses pārbauda tehnisko un ekonomisko īstenojamību, kā arī savienojamību ar vidi, aizvietojojamību, kas izmanto fosīlos energoresursus, ar iekārtām, kas izmanto atjaunojamās enerģijas avotus un decentralizētas iekārtas.
- (3) Līgumslēdzējas puses pieņem pasākumus, kas racionālākai enerģijas izmantošanai veicina koģenerāciju.
- (4) Robežzonās Līgumslēdzējas puses iespēju robežās veic izmešu un imisijas kontroles sistēmu harmonizēšanu un savienošanu.

9. pants

Kodolenerģija

- (1) Līgumslēdzējas puses starptautisko konvenciju ietvaros apņemas apmainīties ar visa veida informāciju par kodolenerģijas un citām kodoliekārtām, kuras var vai varētu izraisīt sekas Alpu telpā, lai ilgtermiņā aizsargātu iedzīvotāju veselību, faunu, floru, biocenozi, to vidi un mijiedarbību.
- (2) Bez tam Līgumslēdzējas puses iespēju robežās pārrauga vides radioaktivitātes uzraudzības sistēmu saskaņošanu un savienošanu.

10. pants

Enerģijas transports un piegāde

- (1) Visās pastāvošajās infrastruktūrās Līgumslēdzējas puses seko to racionalizācijai un uzlabošanai, ņemot vērā vides aizsardzības prasības un, proti, nepieciešamību saglabāt ļoti jutīgās ekosistēmas un ainavu, tai pat laikā un nepieciešamības gadījumā veicot iedzīvotāju un Alpu vides aizsardzības darbības.
- (2) Ja piegulošajās teritorijās tiek būvētas elektroenerģijas transporta līnijas un elektrostacijas, kā arī naftas un gāzes pārvadi, ieskaitot sūkņēšanas un kompresijas stacijas un iekārtas, kam ir liela nozīme no vides aizsardzības viedokļa, Līgumslēdzējas puses izstrādā visa veida nepieciešamos pasākumus, lai mazinātu traucējumu iedzīvotājiem un videi, ja iespējams, izmantojot jau pastāvošās būves un līnijas.
- (3) Attiecībā uz elektroenerģijas transporta līnijām Līgumslēdzējas puses īpaši ņem vērā aizsargājamo zonu ar to buferzonām nozīmi, citas aizsargājamās un klusas zonas, kā arī no dabas un ainavas viedokļa neskartās zonas, kā arī putnu populācijas.

11. pants

Dabiskās vides atjaunošana un inženiertehniskie darbi

Līgumslēdzējas puses spēkā esošajos normatīvajos aktos paredzētajos projektos un pētījumos par sekām uz vidi iestrādā teritorijas dabiskās vides atjaunošanas iespējas un paredz ūdenskrātuvēs, kur veikti komunālās vai privātās celtniecības darbi enerģētikas jomā ar ietekmi uz vidi un ekosistēmām Alpu telpā, izmantot, cik iespējams, vidi saudzējošas inženiertehnoloģijas.

12. pants

Ietekmes uz vidi novērtēšana

- (1) Līgumslēdzējas puses spēkā esošo nacionālo tiesību normu, starptautisko konvenciju un nolīgumu ietvaros veic iepriekšēju novērtējumu ietekmei uz vidi, kādu atstās jebkurš energoiekārtu projekts, kas minēts šī protokola 7., 8., 9. un 10. punktos un jebkuras šo pašu iekārtu būtiskas pārveides.
- (2) Līgumslēdzējas puses atzīst par iespējamu pieņemt, cik iespējams, labākās pieejamās tehnikas, lai novērstu vai mazinātu ietekmi uz vidi, paredzot pamestu, vides prasībām neatbilstošu iekārtu nojaukšanu.

13. pants

Saskaņošana

- (1) Līgumslēdzējas puses apņemas iepriekšēji konsultēties par ietekmi uz vidi projektos, kam var būt pārrobežu sekas.
- (2) Attiecībā uz projektiem, kam var būt pārrobežu sekas, iesaistītām Līgumslēdzējām pusēm nepieciešams lietderīgā laikā formulēt savus apsvērumus, kuri tiks atbilstoši ņemti vērā atļauju izsniegšanas fāzē.

14. pants

Papildu pasākumi

Līgumslēdzējas puses var veikt papildu pasākumus šajā protokolā minētajiem enerģijas un ilgspējīgas attīstības sakarā.

III nodaļa

Pētījumi, apmācība un informācija

15. pants

Pētījumi un novērošana

- (1) Līgumslēdzējas puses ciešā sadarbībā un ņemot vērā jau iegūtos rezultātus dažādos nacionālajos un starptautiskajos līmeņos veicina un saskaņo pētījumus un sistemātisku novērošanu, lai īstenotu šī protokola mērķus, it īpaši attiecībā uz metodēm, analīzes un novērtēšanas kritērijiem par ietekmi uz dabu un klimatu, kā arī specifiskajām tehnoloģijām enerģijas taupīšanai un tās racionālai izmantošanai Alpu telpā.
- (2) Tās ņem vērā šo pētījumu rezultātus enerģētiskās politikas mērķu vai pasākumu definēšanā un pārbaudīšanā, kā arī savā apmācības un tehniskās palīdzības darbībā vietējā mērogā iedzīvotāju, ekonomisko operatoru un vietējo pašvaldību interesēs.

- (3) Līgumslēdzējas puses pārrauga, lai pētījumu un sistēmātiskās novērošanas nacionālie rezultāti tiktu integrēti kopējā pastāvīgā novērošanas un informācijas sistēmā un būtu pieejami sabiedrībai esošajos institucionālajos ietvaros.

16. pants

Apmācība un informācija

- (1) Līgumslēdzējas puses veicina sākotnējo un tālāko apmācību, kā arī sabiedrības informēšanu par šī protokola mērķiem, pasākumiem un to īstenošanu.
- (2) Tās veicina it īpaši izglītības tālāku attīstību, tālākizglītību, kā arī tehnisko palīdzību enerģētikas jomā, ieskaitot vides, dabas un klimata aizsardzību.

IV nodaļa

Īstenošana, kontrole un novērtēšana

17. pants

Īstenošana

Līgumslēdzējas puses apņemas pārraudzīt, lai šis protokols tiktu īstenots, izmantojot piemērotus pasākumus pastāvošajos institucionālajos ietvaros.

18. pants

Saistību ievērošanas kontrole

- (1) Līgumslēdzējas puses regulāri ziņo Pastāvīgajai komisijai par veiktajiem pasākumiem šī protokola īstenošanā. Ziņojumos skarts arī jautājums par veikto pasākumu efektivitāti. Alpu konference nosaka šo ziņojumu periodiskumu.
- (2) Pastāvīgā komisija izskata šos ziņojumus, lai pārbaudītu, vai Līgumslēdzējas puses ir izpildījušas savus no protokola izrietošos pienākumus. Tā var prasīt papildu informāciju atbilstīgajām Līgumslēdzējām pusēm un meklēt citus informācijas avotus.
- (3) Pastāvīgā Komisija raksta ziņojumu par Līgumslēdzēju pušu pienākumu ievērošanu, kas izriet no šī protokola, adresējot to Alpu konferencei.
- (4) Alpu konference pieņem zināšanai šo ziņojumu. Ja tā konstatē izvairīšanos no pienākumiem, tā var izstrādāt rekomendācijas.

19. pants

Noteikumu efektivitātes novērtēšana

- (1) Līgumslēdzējas puses regulāri izskata no novērtē šī protokola noteikumu efektivitāti. Ja tas nepieciešams protokola mērķu sasniegšanai, tās izstrādā nepieciešamos grozījumus esošajā protokolā.
- (2) Pastāvošajos institucionālajos ietvaros šai novērtēšanā tiek iesaistītas pašvaldības. Iespējams konsultēties ar šai jomā aktīvām nevalstiskajām organizācijām.

Noslēguma noteikumi

20. pants

Alpu konvencijas un protokola savstarpējā saistība

- (1) Šis protokols ir Alpu konvencijas protokols tās 2. panta un citu atbilstīgu konvencijas pantu nozīmē.
- (2) Neviena valsts nevar kļūt par Līgumslēdzēju pusi, ja nav parakstījusi Alpu konvenciju. Jebkura Alpu konvencijas denonsēšana ir līdzvērtīga šī protokola denonsēšanai.
- (3) Kad Alpu konference apspriež uz šo protokolu attiecošos jautājumus, balsošanā var piedalīties vienīgi šī protokola Līgumslēdzējas puses.

21. pants

Parakstīšana un ratificēšana

- (1) Šo protokolu var parakstīt no 1998. gada 16. oktobra valstis, kas parakstījušas Alpu konvenciju, un Eiropas Kopiena, un no 1998. gada 16. novembra to var parakstīt Austrijas Republikā kā depozitārijā.
- (2) Šis protokols stājas spēkā Līgumslēdzējām pusēm, kas izteikušas savu piekrišanu uzņemties protokola saistības, trīs mēnešus pēc datuma, kurā trīs valstis būs iesniegušas savu ratificēšanas, pieņemšanas vai aprobācijas instrumentu.
- (3) Līgumslēdzējām pusēm, kas vēlāk izteiks savu piekrišanu uzņemties protokola saistības, protokols stājas spēkā trīs mēnešus pēc datuma, kurā tiek iesniegs ratificēšanas, pieņemšanas vai aprobācijas instruments. Pēc šī protokola grozījumu stāšanās spēkā, jebkura jauna protokola Līgumslēdzēja puse kļūst par tāda protokola Līgumslēdzēju pusi, kāds tas ir ar grozījumiem.

22. pants

Piezīmes

Depozitārijs visām valstīm, kas minētas preambulā, un Eiropas Kopienai attiecībā uz šo protokolu dara zināmus:

- a) visus parakstus,
- b) ratifikācijas, pieņemšanas vai aprobācijas instrumenta iesniegšanas,
- c) visus spēkā stāšanās datumus,
- d) visus Līgumslēdzēju vai parakstītāju izteiktos paziņojumus,
- e) visu Līgumslēdzēju pušu paziņotas denonsēšanas, ieskaitot to datumu.

To apliecinot, attiecīgi pilnvarotas personas ir parakstījušas šo protokolu.

Sastādīts Bledā, 1998. gada 16. oktobrī franču, vācu, itāliešu, slovēņu valodā ar vienādu juridisko spēku vienā eksemplārā, kas glabājas Valsts arhīvā Austrijas Republikā. Depozitārijs nodot apstiprinātas kopijas visām parakstītājām pusēm.

PROTOKOLS
PAR 1991. GADA ALPU KONVENCIJAS PIEMĒROŠANU
TŪRISMA JOMĀ
PROTOKOLS „TŪRISMS”

Preambula

Vācijas Federatīvā Republika,

Austrijas Republika,

Francijas Republika,

Itālijas Republika,

Lihtenšteinas firstiste,

Monako firstiste,

Slovēnijas Republika,

Šveices Konfederācija,

kā arī

Eiropas Kopiena,

Saskaņā ar misiju, kas izriet no 1991. gada 7. novembra Konvencijas par Alpu aizsardzību (Alpu konvencija) par Alpu vides vispārējas aizsardzības un ilgtspējīgas attīstības politikas nodrošināšanu,

Izpildot saistības, kas izriet no Alpu konvencijas 2. panta 2. un 3. punkta,

Ievērojot Līgumslēdzēju pušu gribu harmonizēt ekonomiskās intereses un ekoloģiskās prasības un nodrošināt ilgtspējīgu attīstību,

Apzinoties to, ka Alpi ir vietējo iedzīvotāju dzīves un ekonomiskās darbības attīstības vieta,

Pārliecinātas par to, ka vietējiem iedzīvotājiem jābūt spējīgiem noteikt savu sociālās, kultūras un ekonomiskās attīstības plānu un piedalīties tā īstenošanā pastāvošajos institucionālajos ietvaros,

Ievērojot to, ka pilsētu iedzīvotājos pieaug prasība pēc tūrisma mūsdienu cilvēka atpūtas daudzveidošanai,

Ievērojot to, ka Alpi ir viena no plašākajām tūrisma un atpūtas uzņemšanas vietām Eiropā ar lielām brīvā laika pavadīšanas iespējām, ainavas bagātību un ekoloģisko apstākļu daudzveidību un ka šī priekšrocība izskatāma ārpus nacionālajām robežām,

Ievērojot to, ka nozīmīga Līgumslēdzēju pušu iedzīvotāju daļa dzīvo Alpos un Alpu tūrisms ir sabiedriski nozīmīgs ar to, ka ļauj saglabāt pastāvīgo iedzīvotāju skaitu,

Ievērojot to, ka kalnu tūrisms attīstās aizvien pieaugošas globalizācijas konkurences apstākļos un ievērojami veicina Alpu telpas ekonomisko izaugsmi,

Ievērojot to, ka jaunākās tendences norāda labākas tūrisma un vides aizsardzības harmonizēšanas virzienā: klientu aizvien izteiktākā ieinteresētība pēc pievilcīgiem un aizsargātām dabas apstākļiem gan ziemā, gan vasarā, daudzu vietējo lēmēj institūciju rūpes par uzņemšanas apstākļu kvalitātes uzlabošanu vides aizsardzības nozīmē,

Ievērojot to, ka Alpu telpā īpaši jāņem vērā ekosistēmu adaptācijas robežas katrā vietā atsevišķi un jānovērtē, izejot no tām piemītošajām īpatnībām,

Apzinoties, ka dabas un kultūras mantojums, kā arī ainava ir Alpu tūrisma galvenais pamats,

Apzinoties to, ka dabas, kultūras, ekonomiskās un institucionālās atšķirības, kas raksturo Alpu valstis ir ar autonomas attīstības izcelsmi, un daudzveidīgais tūrisma piedāvājums nebūt neatkāpjas starptautiskā līmeņa vienveidības priekšā, bet – gluži pretēji – ir dažādu un savstarpēji papildinošu tūrisma darbību avots,

Apzinoties to, ka tūrisma industrijas ilgtspējīga attīstība centrējas ap dabas mantojuma izcelšanu un piedāvājumu un pakalpojumu kvalitāti ir nepieciešama, ievērojot lielākās daļas Alpu reģionu ekonomisko atkarību no tūrisma un izdzīvošanas iespēju, ko tas sniedz iedzīvotājiem,

Apzinoties to, ka jāmudina atpūtnieki cienīt dabu, jāpalīdz tiem labāk saprast iedzīvotājus, kas strādā un dzīvo tūristu apmeklētos reģionos un jāveido optimāli apstākļi patiesai dabas atklāšanai Alpu telpā visā tās daudzveidībā,

Apzinoties to, ka profesionālu tūrisma organizāciju un vietējo pašvaldību uzdevums ir izstrādāt Alpu telpā kopīgas vienotas normas, lai uzlabotu ražošanas struktūras, kā arī uzlabotu to darbību,

Vēloties nodrošināt Alpu telpas ilgtspējīgu attīstību ar vidi saudzējošu tūrismu, kas ir būtisks pamats vietējo iedzīvotāju dzīves un ekonomikas apstākļiem,

Pārliecinātas, ka dažas problēmas var tikt atrisinātas tikai pārrobežu ietvaros un prasa kopīgus pasākumus no Alpu valstu pusēs,

ir vienojušās par turpmāko:

I nodaļa

Vispārīgi noteikumi

1. pants

Mērķis

Šī protokola mērķis ir veicināt pastāvošajos institucionālajos ietvaros ilgspējīgu attīstību Alpu telpā ar vidi saudzējošu tūrismu, pateicoties specifiskiem pasākumiem un rekomendācijām, kas ņem vērā vietējo iedzīvotāju un tūristu intereses.

2. pants

Starptautiskā sadarbība

- (1) Līgumslēdzējas puses apņemas novērst starptautiskas sadarbības šķēršļus vietējo pašvaldību sadarbībai Alpu telpā un veicināt kopējo problēmu risināšanu ar attiecīgo teritoriju sadarbības palīdzību.
- (2) Līgumslēdzējas puses veicina pastiprinātu starptautisko sadarbību starp atbilstīgajām un lemttiesīgajām institūcijām. Tās īpaši raugās, lai pārrobežo teritorijas tiktu izmantotas, koordinējot vidi saudzējošas tūrisma un atpūtas darbības.
- (3) Ja vietējās pašvaldības nevar īstenot pasākumus, jo tie ir valsts vai starptautisko institūciju kompetencē, tām jānodrošina iespēja efektīvi pārstāvēt iedzīvotāju intereses.

3. pants

Mērķu ievērošana citās nostādnēs

Līgumslēdzējas puses apņemas ņemt vērā šī protokola mērķus citās nostādnēs, it īpaši teritorijas labiekārtošanas, transporta, lauksaimniecības, mežsaimniecības, vides un dabas aizsardzības jomās, kā arī ūdens un enerģijas piegādes jomā, lai samazinātu iespējamās negatīvās vai pretrunīgās sekas.

4. pants

Vietējo pašvaldību piedalīšanās

- (1) Pastāvošajos institucionālajos ietvaros katra Līgumslēdzēja puse nosaka labāko koordinācijas un sadarbības līmeni starp institūcijām un tieši iesaistītajām vietējām pašvaldībām, lai veicinātu to solidaritāti atbildībā, proti, izmantojot un attīstot sinerģiju tūrisma politikas īstenošanā Alpu telpā, kā arī veicot no tās izrietošos pasākumus.

- (2) Tieši iesaistītās vietējās pašvaldības ir neatņemama sastāvdaļa šīs politikas un pasākumu dažādās sagatavošanas un īstenošanas fāzēs, ievērojot viņu atbildību spēkā esošajos institucionālajos ietvaros.

II nodaļa

Specifiski pasākumi

5. pants

Piedāvājuma pārvaldība

- (1) Līgumslēdzējas puses apņemas raudzīties, lai ilgtspējīgs tūrisms attīstītos kā vidi saudzējošs tūrisms. Šai nolūkā tās atbalsta vadošu koncepciju, attīstības programmu, sektoru plānu izstrādāšanu un īstenošanu, ko uzsākušas kompetentas instances visatbilstošākajā līmenī un ievērojot šī protokola mērķus.
- (2) Šie pasākumi palīdzēs novērtēt un salīdzināt plānotās attīstības priekšrocības un trūkumus šādos aspektos:
- a) sociālās un ekonomiskās sekas vietējiem iedzīvotājiem,
  - b) sekas augsnē, ūdenī, gaisā, dabas līdzsvarā un ainavā, ņemot vērā specifiskus ekoloģijas datus, dabas resursus un ekosistēmu pielāgošanās robežas,
  - c) sekas valsts finansēs.

6. pants

Tūrisma attīstības virzieni

- (1) Līgumslēdzējas puses tūrisma attīstībā ņem vērā rūpes par vides aizsardzību un ainavas saglabāšanu. Tās apņemas iespēju robežās veicināt ainavai labvēlīgus un vidi saudzējošus projektus.
- (2) Tās uzsāk ilgstošu politiku, kas veicinātu labai tuva Alpu tūrisma konkurētspēju un tādējādi dotu nozīmīgu ieguldījumu Alpu telpas sociāli ekonomiskajā attīstībā. Priekšroka tiks dota tiem pasākumiem, kas veicina jauninājumus un dažādību.
- (3) Līgumslēdzējas puses raugās, lai spēcīgam tūrisma spiedienam pakļautos reģionos tiktu meklētas līdzsvarotas attiecības starp intensīvajām un ekstensīvajām tūrisma formām.
- (4) Sākot ar šo brīdi, tiks veikti pasākumi, kas veicina šādu aspektu ievērošanu:
- a) attiecībā uz intensīvo tūrismu esošo tūrisma struktūru un aprīkojumu pielāgošana ekoloģijas prasībām un jaunu struktūru attīstīšana saskaņā ar šī protokola mērķiem,

- b) attiecībā uz ekstensīvo tūrismu dabas apstākļiem tuva un vidi saudzējoša tūrisma piedāvājuma saglabāšana vai attīstīšana, kā arī dabas un kultūras mantojuma izcelšana tūrismu uzņemošajos reģionos.

7. pants

Kvalitātes prasības

- (1) Līgumslēdzējas puses apņemas pastāvīgi un sistemātiski pieprasīt tūrisma piedāvājuma kvalitāti Alpu telpā, īpaši ievērojot ekoloģijas prasības.
- (2) Tās veicina kopīgu darbību programmu izstrādāšanu un pieredzes apmaiņu, turpinot kvalitātes uzlabošanu šādās jomās:
- a) aprīkojuma iekļaušana ainavā un dabas vidē,
  - b) urbanizācija, arhitektūra (jaunbūves un ciematu atjaunošana),
  - c) mājvietu aprīkojums un tūrisma pakalpojumu piedāvājums,
  - d) tūrisma produktu daudzveidīgums Alpu telpā, izceļot kultūras darbības attiecīgajās dažādajās teritorijās.

8. pants

Tūrisma plūsmas pārvaldība

Līgumslēdzējas puses veicina tūrisma plūsmas pārvaldību īpaši aizsargājamās vietās, organizējot tūristu plūsmas regulēšanu un uzņemšanu, garantējot vietu ilgtspējīgu pastāvēšanu.

9. pants

Attīstības dabiskās robežas

Līgumslēdzējas puses raugās, lai tūrisma attīstība tiktu pielāgota vides īpatnībām un attiecīgajā teritorijā vai reģionā pieejamajiem resursiem. Tādos projektos, kam var būt ievērojamas sekas uz vidi, būs nepieciešams pastāvošajos institucionālajos ietvaros iepriekš izstrādāt šīs ietekmes novērtējumu, kas būs jāņem vērā lēmuma pieņemšanā.

10. pants

Klusas zonas

Līgumslēdzējas puses saskaņā ar saviem noteikumiem un ekoloģiskajiem kritērijiem apņemas noteikt klusas zonas, kurās atsakās no tūrisma organizēšanas.

11. pants

Izmitināšana

Līgumslēdzējas puses attīsta tādas izmitināšanas veidus, kas ievēro pieejamās telpas ierobežojumus, dodot priekšroku komerciālai izmitināšanai, pastāvošo ēku atjaunošanai un izmantošanai, modernizējot esošās izmitināšanas vietas un uzlabojot to kvalitāti.

12. pants

Mehāniskie pacelāji

(1) Līgumslēdzējas puses saskaņā ar nacionālajām procedūrām attiecībā uz mehānisko pacelāju atļaujām vienojas ieviest - bez ekonomiskajām un drošības prasībām - ekoloģiskajām un ainavas prasībām atbilstošas nostādnes.

(2) Jaunas atļaujas, kā arī koncesijas mehānisko pacelāju izmantošanā tiks pakļautas prasībām nelietojamu mehānisko pacelāju demontāžai un nojaukšanai un neizmantoto teritoriju dabisko apstākļu atjaunošanai, prioritāti piešķirot vietējās izcelsmes veģetācijai.

13. pants

Tūrisma transporta kustība

(1) Līgumslēdzējas puses veicina pasākumus ar mērķi samazināt motorizēta transporta kustību tūrisma kūrortu teritorijā.

(2) Bez tam tās veicina privāto vai valsts iniciatīvu uzlabot vietu un tūrisma centru pieejamību ar sabiedriskā transporta palīdzību un veicināt šī transporta izmantošanu tūristu vidū.

14. pants

Īpašas labiekārtošanas tehnikas

1. Slēpošanas trases.

(1) Līgumslēdzējas puses raugās, lai slēpošanas trašu iekārtošana, uzturēšana un ekspluatācija cik iespējams labi iekļautos ainavā, ievērojot biotopu jutību un dabisko līdzsvaru.

(2) Teritorijas izmaiņas pēc iespējas ir jāierobežo un, ja dabiskie apstākļi to pieļauj, iekārtotās platības atkal jāapstāda, prioritāti dodot vietējas izcelsmes augu sugām.

2. Sniega iekārtas.

Nacionālie tiesību akti var atļaut sniega izgatavošanu aukstajā laika periodā, kas raksturīgs katrai vietai, īpaši, lai radītu drošību atklātajās zonās, ja hidroloģiskie, klimatiskie un ekoloģiskie vietas apstākļi to pieļauj.

15. pants

Sporta nodarbības

- (1) Līgumslēdzējas puses apņemas noteikt brīvdabas sporta nodarbību pārvaldību īpaši aizsargājamajās vietās tā, lai izvairītos no to sekām uz vidi. Šī pārvaldība var nepieciešamības gadījumā novest pie aizlieguma.
- (2) Līgumslēdzējas puses apņemas maksimāli ierobežot un nepieciešamības gadījumā aizliegt motorizēto sportu darbības ārpus zonām, ko noteikušas kompetentās iestādes.

16. pants

Gaisa transporta nolaišanās

Līgumslēdzējas puses apņemas maksimāli ierobežot un nepieciešamības gadījumā aizliegt gaisa transporta nolaišanos sporta mērķiem ārpus lidlaukiem.

17. pants

Ekonomiski vāju reģionu un pašvaldību attīstība

Līgumslēdzējām pusēm tiek ieteikts veikt izpēti teritorijai piemērotu risinājumu meklēšanai, kas ļautu līdzsvarot ekonomiski vāju reģionu un pašvaldību attīstību.

18. pants

Atpūtas grafiku sastādīšana

- (1) Līgumslēdzējas puses centīsies labāk veidot atpūtas grafikus laikā un telpā reģionos, kas uzņem tūristus.
- (2) Šai nolūkā nepieciešams atbalsts valstu sadarbībai attiecībā uz atvaļinājumu grafikiem un sezonas pagarināšanas praksi.

19. pants

Inovāciju veicināšana

Līgumslēdzējām pusēm tiek ieteikts attīstīt visa veida motivāciju šī protokola ieviržu īstenošanai, šai nolūkā, tās īpaši izskatīs jautājumu par Alpu konkursa organizēšanu, lai kompensētu inovatīvu tūrisma produktu un darbības veikšanu, kas ievēro šī protokola mērķus.

20. pants

Tūrisma, lauksaimniecības, mežsaimniecības un amatniecības sadarbība

Līgumslēdzējas puses atbalsta tūrisma, lauksaimniecības, mežsaimniecības un amatniecības sadarbību. Tās īpaši atbalsta kombinētas darbības, kurās tiek radītas darba vietas ilgtspējīgas attīstības nolūkā.

21. pants

Papildu pasākumi

Līgumslēdzējas puses ar ilgtspējīga tūrisma mērķi var īstenot papildu pasākumus šajā protokolā paredzētajiem.

III nodaļa

Pētījumi, apmācība un informācija

22. pants

Pētījumi un novērošana

- (1) Līgumslēdzējas puses ciešā sadarbībā veicina un harmonizē pētījumus un sistemātisku novērošanu, kas lietderīgi labākai tūrisma un Alpu vides mijiedarbības apzināšanai, kā arī analizē nākotnes attīstības iespējas.
- (2) Līgumslēdzējas puses raugās, lai nacionālo pētījumu un sistemātiskas novērošanas rezultāti tiktu integrēti kopējā pastāvīgā novērojumu un informācijas sistēmā un būtu pieejami sabiedrībai esošajos institucionālajos ietvaros.
- (3) Līgumslēdzējas puses apņemas apmainīties ar informāciju par pieredzi šī protokola pasākumu un rekomendāciju īstenošanā un apkopot attiecīgos faktus par kvalitatīva tūrisma attīstību.

23. pants

Apmācība un informācija

- (1) Līgumslēdzējas puses veicina sākotnējo un tālāko apmācību, kā arī sabiedrības informēšanu par šī protokola mērķiem, pasākumiem un to īstenošanu.
- (2) Līgumslēdzējām pusēm ir ieteicams tieši un netieši ar tūrisma saistītajā profesionālajā apmācībā iekļaut zināšanas par dabisko vidi un vides aizsardzību. Tādējādi varētu tikt īstenoti oriģināli apmācību veidi, kas saista tūrisma un vides aizsardzību. Piemēram:
  - „vides pasākumu organizators”,

- „kūrorta kvalitātes atbildīgie”,
- „tūrisma palīgi invalīdiem”.

IV nodaļa

Īstenošana, kontrole un novērtēšana

24. pants

Īstenošana

Līgumslēdzējas puses apņemas raudzīties, lai šis protokols tiktu īstenots, izmantojot piemērotus pasākumus pastāvošajos institucionālajos ietvaros.

25. pants

Saistību ievērošanas kontrole

- (1) Līgumslēdzējas puses regulāri ziņo Pastāvīgajai komisijai par veiktajiem pasākumiem šī protokola īstenošanā. Ziņojumos skats arī jautājums par veikto pasākumu efektivitāti. Alpu konference nosaka šo ziņojumu periodiskumu.
- (2) Pastāvīgā komisija izskata šos ziņojumus, lai pārbaudītu, vai Līgumslēdzējas puses ir izpildījušas savus no protokola izrietošos pienākumus. Tā var prasīt papildu informāciju atbilstīgajām Līgumslēdzējām pusēm un meklēt citus informācijas avotus.
- (3) Pastāvīgā Komisija raksta ziņojumu par Līgumslēdzēju pušu pienākumu ievērošanu, kas izriet no šī protokola, adresējot to Alpu konferencei.
- (4) Alpu konference pieņem zināšanai šo ziņojumu. Ja tā konstatē izvairīšanos no pienākumiem, tā var izstrādāt rekomendācijas.

26. pants

Noteikumu efektivitātes novērtēšana

- (1) Līgumslēdzējas puses regulāri izskata no novērtē šī protokola noteikumu efektivitāti. Ja tas nepieciešams protokola mērķu sasniegšanai, tās izstrādā nepieciešamos grozījumus esošajā protokolā.
- (2) Pastāvošajos institucionālajos ietvaros šai novērtēšanā tiek iesaistītas pašvaldības. Iespējams konsultēties ar šai jomā aktīvām nevalstiskajām organizācijām.

V nodaļa

Noslēguma noteikumi

27. pants

Alpu konvencijas un protokola savstarpējā saistība

- (1) Šis protokols ir Alpu konvencijas protokols tās 2. panta un citu atbilstīgu konvencijas pantu izpratnē.
- (2) Neviena valsts nevar kļūt par Līgumslēdzēju pusi, ja nav parakstījusi Alpu konvenciju. Jebkura Alpu konvencijas denonsēšana ir līdzvērtīga šī protokola denonsēšanai.
- (3) Kad Alpu konference apspriež uz šo protokolu attiecošos jautājumus, balsošanā var piedalīties vienīgi šī protokola Līgumslēdzējas puses.

28. pants

Parakstīšana un ratificēšana

- (1) Šo protokolu var parakstīt no 1998. gada 16. oktobra valstis, kas parakstījušas Alpu konvenciju, un Eiropas Kopiena, un no 1998. gada 16. novembra to var parakstīt Austrijas Republikā kā deponitārijā.
- (2) Šis protokols stājas spēkā Līgumslēdzējām pusēm, kas izteikušas savu piekrišanu uzņemties protokola saistības, trīs mēnešus pēc datuma, kurā trīs valstis būs iesniegušas savu ratificēšanas, pieņemšanas vai aprobācijas instrumentu.
- (3) Līgumslēdzējām pusēm, kas vēlāk izteiks savu piekrišanu uzņemties protokola saistības, protokols stājas spēkā trīs mēnešus pēc datuma, kurā tiek iesniegs ratificēšanas, pieņemšanas vai aprobācijas instruments. Pēc šī protokola grozījumu stāšanās spēkā, jebkura jauna protokola Līgumslēdzēja puse kļūst par tāda protokola Līgumslēdzēju pusi, kāds tas ir ar grozījumiem.

29. pants

Paziņojumi

Depozitārijs visām valstīm, kas minētas preambulā, un Eiropas Kopienai attiecībā uz šo protokolu dara zināmus:

- a) visus parakstus,
- b) ratifikācijas, pieņemšanas vai aprobācijas instrumenta iesniegšanas,
- c) visus spēkā stāšanās datumus,
- d) visus Līgumslēdzēju vai parakstītāju izteiktos paziņojumus,

e) visu Līgumslēdzēju pušu paziņotas denonsēšanas, ieskaitot to datumu.

To apliecinot, attiecīgi pilnvarotas personas ir parakstījušas šo protokolu.

Sastādīts Bledā, 1998. gada 16. oktobrī franču, vācu, itāliešu, slovēņu valodās ar vienādu juridisko spēku vienā eksemplārā, kas glabājas Valsts arhīvā Austrijas Republikā. Depozitārijs nodot apstiprinātas kopijas visām parakstītājām pusēm.

II PIELIKUMS

Eiropas Kopiena vēlreiz apstiprina savus paziņojumus un atrunu, kas attiecas uz minētajiem protokoliem un ko tā veica, jau parakstot tos.

PAZIŅOJUMI EIROPAS KOPIENAS VĀRDĀ

EIROPAS KOPIENAS PAZIŅOJUMS PAR 12. PANTA 3. PUNKTU ALPU KONVENCIJAS PROTOKOLĀ PAR AUGSNES AIZSARDZĪBU

Eiropas Kopiena norāda, ka Protokola par augsnes aizsardzību 12. panta 3. punkts ir jāinterpretē atbilstoši spēkā esošajiem EK tiesību aktiem, jo sevišķi Padomes 1986. gada 12. jūnija Direktīvai 86/278/EEK par vides, jo īpaši augsnes, aizsardzību, lauksaimniecībā izmantojot notekūdeņu dūņas²¹. Eiropas Kopiena uzskata, ka dūņām var būt vērtīgas agronomiskās īpašības un ka tās var izmantot lauksaimniecībā, ja vien to dara pareizi. Dūņas var izmantot, ja tajās ir augsnei un kultūraugiem vērtīgas barības vielas. To izmantošana nedrīkst pasliktināt augsnes un lauksaimniecības produktu kvalitāti, kā tas noteikts minētās direktīvas 7. apsvērumā, nedz arī izraisīt kaitīgu iedarbību uz cilvēku (tieša vai netieša ietekme uz cilvēka veselību), dzīvniekiem, augiem un vidi, kā noteikts minētās direktīvas 5. apsvērumā un 1. pantā.

EIROPAS KOPIENAS PAZIŅOJUMS PAR 17. PANTA 2. PUNKTU ALPU KONVENCIJAS PROTOKOLĀ PAR AUGSNES AIZSARDZĪBU

Protokola par augsnes aizsardzību 17. panta 2. punkts jāinterpretē atbilstoši EK tiesību aktiem un tā, lai nodrošinātu to, ka atkritumu apsaimniekošanas plānus atkritumu un atlikumvielu priekšapstrādei, apstrādei un apglabāšanai sagatavo un īsteno tādā veidā, lai novērstu augsnes piesārņošanu un nodrošinātu to atbilstību ne tikai vides standartiem, bet arī sabiedrības veselības prasībām.

EIROPAS KOPIENAS PAZIŅOJUMS PAR 19. PANTA 2. PUNKTU UN 21. PANTA 2. PUNKTU ALPU KONVENCIJAS PROTOKOLĀ PAR AUGSNES AIZSARDZĪBU

Attiecībā uz Protokola par augsnes aizsardzību 19. panta 2. punktu un 21. panta 2. punktu jāpanāk pēc iespējas labāka vienotās novērošanas sistēmas savietojamība ar Zemes novērošanas sistēmu globālo tīklu (*GEOSS*), un tajā jāņem vērā dalībvalstu izveidotā datu bāze atbilstīgi EK tiesību aktiem par novērošanu, datu vākšanu un metadatiem.

---

²¹ OV L 181, 4.7.1986., 6. lpp.

EIROPAS KOPIENAS ATRUNA

EIROPAS KOPIENAS ATRUNA ATTIECĪBĀ UZ 9. PANTU ALPU KONVENCIJAS PROTOKOLĀ PAR ENERĢĒTIKU

Protokola par enerģētiku 9. pantā ir aplūkoti ar kodolenerģiju saistīti jautājumi. Ciktāl tas skar EK, 9. pantā minētās prasības ir noteiktas Eiropas Atomenerģijas kopienas (*EURATOM*) dibināšanas līgumā. Lēmuma, ar kuru ratificēta Alpu Konvencija, pamatā ir nevis *EURATOM* Līgums, bet gan tieši EK Līgums. Lēmumam, ar kuru atļauj ratificēt minēto protokolu, būs tas pats tiesiskais pamats. Tādējādi, kad Eiropas Kopienā stāsies spēkā Protokols par enerģiju, Kopienai nebūs saistošs tā 9. pants.